

Kuva: Jaana Hupli

Hankasalmen seurakunta

Tilinpäätös 2025

Sisällys

I	Toimintakertomus	1
1	Yleiskatsaus	1
2	Hallinto.....	10
3	Henkilöstö.....	15
4	Ympäristö	17
5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
6	Selvitys sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	21
7	Talouden tunnusluvut.....	22
8	Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous.....	24
9	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	24
II	Talousarvion toteutuminen	25
1	Käyttötalouden toteutuminen	25
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	45
3	Investointiosan toteutuminen	47
4	Rahoitusosan toteutuminen.....	47
III	Tilinpäätöslaskelmat	48
1	Tuloslaskelma.....	48
2	Rahoituslaskelma	50
3	Tase.....	51
4	Konsernitase	52
III	Tilinpäätöksen liitetiedot	52
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	52
2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	53

3	Tuloslaskelman liitetiedot.....	53
4	Rahoituslaskelman liitetiedot	54
5	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	55
6	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	56
7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	57
8	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	58
9	Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset.....	58
IV	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	65
V	Luettelot ja selvitykset.....	66

I Toimintakertomus

1 Yleiskatsaus

Toimintavuosi 2025 oli Hankasalmen seurakunnassa toiveikkaan muutoksien täyteinen. Toimintaa lisättiin niin vastasyntyneille kuin ikääntyneillekin.

Henkilöstössä oli vaihtuvuutta, kun kesäkuussa aloitti uusi kirkkoherra ja syyskuussa uusi diakoni ja pastori. Nämä muutokset toivat toivottua lisävaloa ja -intoa sekä sitä toiveikkuutta työntekijäporukalle työelämän tasapainottumiseen.

Vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen ja ehjä vuosi seurakuntarakenteen muutosneuvotteluiden jälkeen. Päästiin vihdoin suunnittelemaan oman seurakunnan tulevaisuutta, kun voimavaroja ei tarvinnut käyttää epävarmuudessa selviämiseen.

Tilivuosi 2025 oli 52 462,66 euroa ylijäämäinen eli liki sen verran, mitä verotuloja saatiin enemmän, verrattuna talousarvioon.

Seurakuntamme talous on toistaiseksi suhteellisen vakaalla pohjalla. Talouden raamit tulevat kuitenkin tiukkenemaan tulevaisuudessa. Verotulojen odotetaan vielä kasvavan muutaman vuoden, mutta vastaavasti kulupuolellakin on odotettavissa hinnan nousuja. Helmikuussa 2026 alkanut sotatila Lähi-Idässä on jo nyt vaikuttanut mm. polttoaineiden hintaan rajusti. Muista vaikutuksista ei vielä tiedetä.

Seurakunnan luottamushenkilöt ja työntekijät sekä muut aktiiviset vastuunkantajat eri ryhmissä sekä muissa tilanteissa ansaitsevat suuret kiitokset kuluneesta vuodesta 2025 yhteistyökumppaneita unohtamatta.

Suvi-Orvokki Kunnasto
kirkkoherra

Tiina Pitkänen
talouspäällikkö

Hankasalmen seurakunnan missio, visio, strategia

Hankasalmen seurakunnan missio eli perustehtävä on toteuttaa kirkon yleistä tehtävää Hankasalmella. Pyrimme olemaan väline Jumalan työlle Hankasalmella ja lähetystyön tukemisen kautta koko maailmassa.

Kirkon tehtävä on julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramentteja. Missiomme on julistaa Jumalan sanaa kaikissa toiminnoissamme, omassa olemuksessamme sekä omassa työpanoksessamme. Iloksemme saamme Julistaa puhdasta evankeliumia myös sakramenttien kautta ristiäisissä, jumalanpalveluksissa, kotikäynneillä sekä palvelutaloissa ja vanhusten talojen kerhotiloissa.

Visiomme eli tavoitteemme oli olla mahdollisimman helposti lähestyttävä ja mieleen tuleva silloin, kun apua tarvitaan oli avun tarve pieni tai suuri.

Diakonista apua tarjosimme edelleen heille, jotka apua pyysivät ja tarvitsivat, sen mukaan, miten seurakuntaa on ylempää eli lain ohjeiden mukaan ohjeistettu.

Kunnassa edelleen tavallista korkeamman syntyvyyden takia seurakunnassakin tuli pyynnöstä uusi toimintaryhmä vauvoille sekä taaperoikäisille. Toisaalta myös vanhus-ten parissa tehtävä työ on moninaistunut sekä lisääntynyt, kun olemme pyynnöstä kasvattaneet entisestään hartauksien (myös ehtoollishartauksien) määrää ja vierailupaikkoja. Myös käsityöillat ovat, edelleen seurakuntalaisten pyynnöstä, uusi toimintamuoto. Kaikissa näissä lisätoiminnoissa meillä on yhteistyökumppaneita seurakunnan ulkopuolelta.

Tavoitteenamme oli myös entistäkin parempi yhteistyö seurakunnan sisällä työntekijöiden parissa, luottamushenkilöt mukaan lukien.

Seurakuntamme työntekijöiden tilanne on muuttunut niin, että jokaisen kohdalla on lähdetty toteuttamaan asioiden eteenpäin viemistä tavoitteena saada työntekijälle turvallinen ja oikeudenmukainen mahdollisuus tehdä työtään rauhassa ja tyytyväisin mielin.

Olemme aloittaneet kokonaisvaltaisen viestinnän parantamisen niin ulospäin kuin työntekijöiden keskuudessa. Tämä on vaatinut paljon aikaa uuden kirkkoherran ajasta keskellä muitakin uusia työtehtäviä. Se on kuitenkin ollut kannattavaa, sillä hyviä tuloksia on jo alkanut näkymään. Toiveikkuus näkyy jo työntekijöiden tavassa tehdä työtä ja ajatella työstään, vaikka prosessi onkin vielä kesken. Tähän liittyy myös, että tänä 2025 vuonna on alkanut perusteelliset työntekijän hyvinvointiin kuuluvat kohtaamiset eli kehityskeskustelut esimiehensä kanssa, jossa päivitämme jokaisen tarpeet työhyvinvoinnin parantamiseksi, tehtävään perehdyttämiset sekä tehtävänkuvat. Tämä tulee vaikuttamaan positiivisesti myös niin työntekijän tavoitteisiin omassa työtehtävässään palvella kuntalaisia että työntekijän omaan henkilökohtaiseen hyvinvointiin, koska jokainen ihminen on kokonaisuus, joka rakentuu kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, josta työ on vain yksi osa elämää.

Pienen työporukan haasteena on sen haavoittuvuus esimerkiksi flunssa-aalloille, mutta positiivista tässä on meidän joustavuutemme eri työhaasteiden edessä eli ns. yhteen hiileen puhaltaminen.

Henkilöstön pienuudesta kertoo mm. se, että esimerkiksi hautajaiset usein työllistävät lähes 70% koko henkilöstöstämme. Se vaatii fyysistä terveyttä sekä yhteistyökykyä, kun vaihtoehtoisia työntekijöitä ei riveissä ole.

Tämä työporukka on nähnyt jo paljon yhdessä ja on halukas saamaan työympäristön niin psyykkisesti kuin fyysisestikin entistäkin toimivammaksi.

Työhyvinvointiin kuuluu myös se, että sijaislistoja on kerrytetty ja kasvatettu ja sijaisia myös käytetään. Se lisää kustannusten määrää, mutta pitkällä tähtäimellä turvaa vakituisten työntekijöiden kaikinpuolista terveyttä, kun ei tarvitse vapaapäivinä olla varuillaan mahdollisesta työhönkutsumisesta. Jopa kirkkoherralla on sijainen, vapaa- ja lomapäiviä.

Luottamushenkilöt ovat päässeet aloittamaan isojen päätösten eteenpäin viemisen edelleen toiveikkaina siksi, että uuden kirkkoherran myötä on tullut vastuuntuntoa ja parannuksien tekemisien intoa siksi, että kirkkoherrana ei ole nyt sijainen, joka jo tietää lähtevänsä pois esimerkiksi eläkkeelle. Myös esimerkiksi kiinteistöjen vuosittaisiin huoltotoimenpiteisiin ja kuntokartoituksiin on nyt entistä enemmän annettu huomiota ja asiat ovat menneet eteenpäin.

Vapaaehtoisten määrä on pienentynyt edelleen, joten perustimme työntekijöistä työryhmän, joka suunnittelee ja toimeenpanee ideat käytäntöön tavoitteenaan vapaaehtoisten määrän kasvaminen eri toiminnoissa sekä vapaaehtoisten entistä parempi huomioiminen.

Olennaisimmat tapahtumat ja muutokset tilinpäätösvuonna ja sen jälkeen

Kirkkoherramme virkaa on hoidettu sijaisjärjestelyin 1.8.2022 alkaen. Kirkkovaltuusto valitsi 25.2.2025 kokouksessaan seurakuntapastorimme, Suvi-Orvokki Kunnaston, seurakuntamme kirkkoherraksi 1.6.2025 alkaen.

Seurakuntapastorin viran vapauduttua seurakuntapastoriksi valittiin pastori Pirjo Parviainen. Diakonimme irtisanouduttua, uudeksi diakoniksi valittiin diakoni Kari Mouhu. Molemmat aloittivat viroissaan 1.9.2025.

Jumalanpalveluselämä oli laadukasta ja kokosi kirkkoon ja seurakuntatalolle väkeä normaaliin tapaan. Eriyisen paljon väkeä kokoontui netin äärelle, jossa jokainen jumalanpalveluksemme oli nähtävillä sekä livenä että 13 päivää tallenteena YouTube -sivulla, jossa meillä on oma seurakunnan kanava.

Messuja toteutettiin myös Aseman ja Niemijärven seurakuntakodeissa. Ilahduttavaa oli myös joka pyhäiset kirkkokahvit. Luontokirkko elokuussa Säkinmäen louhoksella yhteistyössä Helluntaiseurakunnan ja vapaakirkon kanssa, kuukausittain pidettävien Rukoussiltailtojen lisäksi, vahvasti yhteiskristillistä ilmapiiriä.

Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestettiin myös mm. Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus, Vapputapahtuma, Ikis-luennot sekä elokuussa järjestetty seurakuntamatka Häädemeesten.

Musiikilla on seurakunnassamme ja henkilöstössämme vahva ja laadukas sijansa. Henkilöstön musisoinnin lisäksi oli mm. Gospel Covertajien konsertti pääsiäisenä sekä Hankasalmen viihdekuoron ja Konneveden Lumous-kuoron yhteinen joulukonsertti.

Talouden kannalta tilinpäätöksen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia muutoksia, joita ei olisi vuoden 2025 talousarviossa huomioitu.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvoonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Hautaan siunaamia vuonna 2025 oli yhteensä 86 kappaletta. Kirkollisia vihkimisiä järjestettiin 2 kappaletta, mikä on aiempien vuosien tasoa. Kastettujen määrä oli 22, kun vuonna 2024 kastettuja oli 20.

Seurakunnan jäsenet

Hankasalmen seurakuntaan kuuluu 3236 jäsentä. Seurakunnan jäsenmäärä väheni 97 henkilöllä. Kuolleita oli 73, kastettuja 22. Seurakunnan suurin ikäryhmä on 60-69-vuotiaat. Jäsenistä yli 60-vuotiaita on liki 48 %.

Hankasalmen kunnan asukkaista (4338) 74,6 % on seurakunnan jäseniä.

Hankasalmen seurakunta luokitellaan pieniin seurakuntiin, koska seurakunnan jäsenmäärä on alle 5000 jäsentä.

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos:

ikä-ryhmä	0-9 v	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-
jäsenmäärä	217 (-8)	416 (-2)	150 (-13)	219 (-20)	334 (-7)	351 (-28)	590 (-17)	571 (+1)	306 (-1)	82 (+2)
2025	6,7 %	12,9 %	4,6 %	6,8 %	10,3 %	10,8 %	18,2 %	17,7 %	9,4 %	2,6 %
2024	6,8 %	12,5 %	4,9 %	7,2 %	10,4 %	11,3 %	18,2 %	17,1 %	9,2 %	2,4 %

	2025
Kastetut	22
Kuolleet	73
Liittyneet	15
Eronneet	24
Muuttoliike (+/-)	-39
Muut tapahtumat	2
Jäsenmuutos yhteensä	-97
Jäsenet 31.12.2024	3 333
Jäsenet 31.12.2025	3 236

Yleinen ja seurakuntien talouden kehitys

Suomen talouden toipumista on odotettu jo pitkään. Kasvua hidastaa kotimaisen kysynnän puute. Maailmantalouden riskit, pitkään jatkunut epävarmuus, korkea työttömyys ja työttömyyden uhka ovat heikentäneet kuluttajien luottamusta jo poikkeuksellisen pitkäkestoisesti. Reaalitulojen kasvu viime vuosina olisi mahdollistanut selvästi nopeamman kulutuksen kasvun, mutta kulutuksen sijaan onkin kasvanut säästäminen. Kotitalouksien talletuskanta oli kaikkien aikojen suurin marraskuussa 2025 (Suomen pankki, 7.1.2026). Ostovoiman kasvua ovat hidastaneet heikon työllisyystilanteen lisäksi sosiaalietuuksien leikkaukset ja kulutusverojen korotukset. (VM 18.12.2025)

Inflaatio oli Suomessa 0,2 % joulukuussa 2025 (Tilastokeskus, 14.1.2026). Bruttokansantuote kasvoi ainoastaan 0,2 prosenttia heikon kotimaisen kysynnän vuoksi. (VM 18.12.2025)

Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin riskeistä huolimatta ja euroalueenkin talous elpyy, vaikka eri maiden kasvunäkymissä onkin isoja eroja. Kysynnän kasvaessa Suomen vienti tulee kasvamaan. Työllisyyden parantuessa ostovoiman kasvu nopeutuu. Kuluttajien ostovoimaa kasvattavat niin ikään työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, ansiotuloverotuksen keveneminen sekä maltillinen inflaatio. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat puolestaan investointeja. Valtiovarainministeriö ennustaa bruttokansantuotteen kasvavan 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Inflaation ennustetaan pysyvän kahden prosentin tavoitetasolla vuosina 2026–2028. (VM 18.12.2025)

Suomen julkisen talouden velkasuhde jatkaa kasvuaan hallituksen sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta. Velkasuhdetta kasvattavat valtion ja paikallishallinnon syvät

alijäämät ja heikko talouskasvu. Suomen julkisen talouden velkaantumistrendin kääntäminen vaatii maltilliset talouskasvuennusteet huomioiden merkittävää julkisen talouden sopeuttamista (Suomen pankki, 19.12.2025)

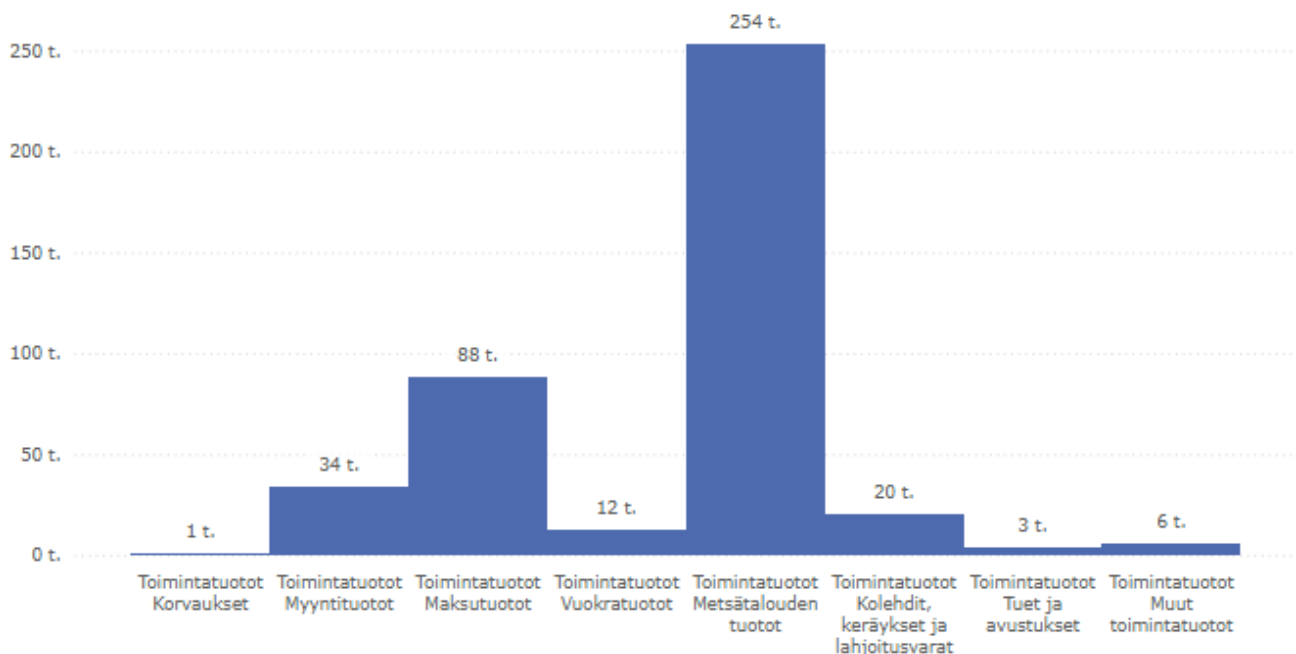
Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2025 yhteensä 1,060 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 5,1 miljoonalla eurolla (+0,5 %) vuodesta 2024. Verotulot kasvoivat 122 seurakuntataloudessa (51 %) ja vähenivät 117 (49 %) seurakuntataloudessa. Niiden seurakuntien, joissa verotulot vähenivät, prosentuaalinen osuus oli korkein Kuopion, Lapuan ja Oulun hiippakunnissa. Prosentuaalisesti eniten seurakuntia, joissa verotulot kasvoivat, oli puolestaan Porvoon ja Helsingin hiippakunnissa.

Seurakunnan talouden kehitys

Hankasalmen seurakunnan tilikauden tulos oli 52 462,66 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelma ei sisällä kertaluonteisia tuottoja, kuten omaisuuden myynneistä saatuja myyntituloja eikä vastaavasti myöskään merkittäviä kertaluonteisia kuluja.

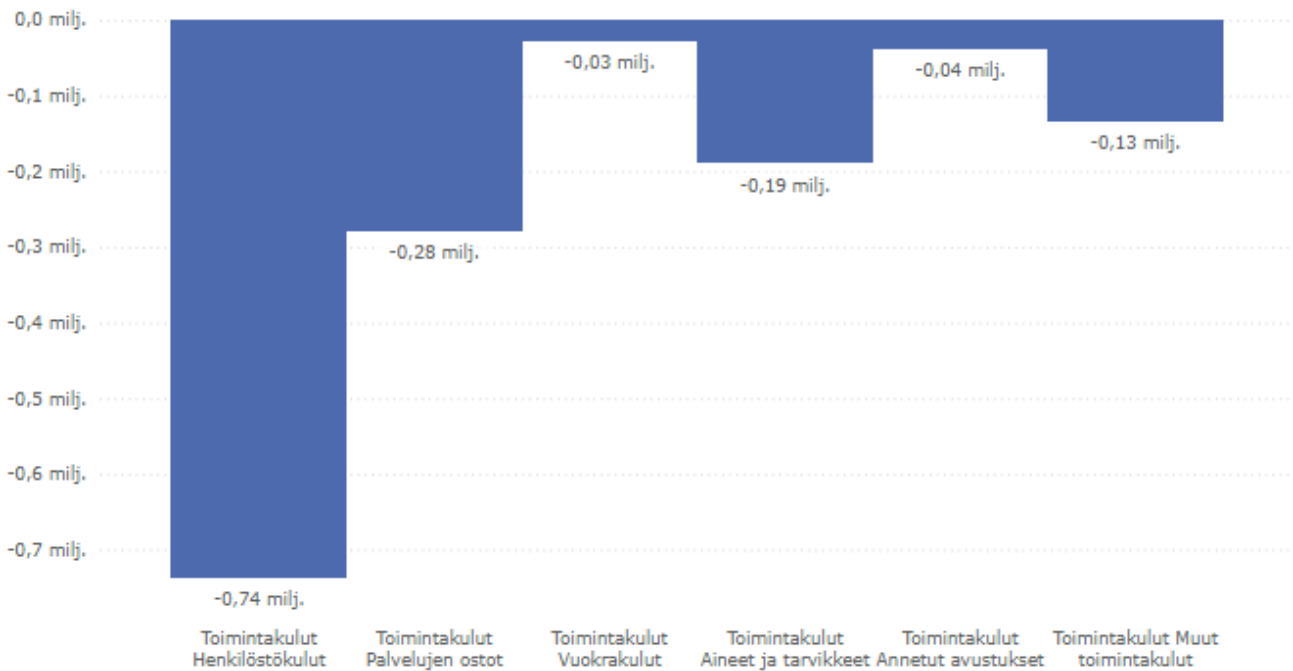
Toimintatuotot olivat 419 238,23 euroa ja ne olivat 109 944,49 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintatuottoja kertyi eniten metsätalouden tuotoista 253 559,33 euroa.

	Vuosi 2025	Vuosi 2024	Vuosi 2023
korvaukset	1 296 €	50 €	2 000 €
myyntituotot	34 277 €	40 560 €	24 723 €
maksutuotot	88 181 €	61 970 €	66 862 €
vuokratuotot	12 460 €	15 104 €	13 218 €
metsätal.tuotot	253 559 €	104 319 €	136 725 €
kolehdit ym	20 064 €	60 789 €	25 839 €
tuet ja avustukset	3 336 €	9 941 €	3 926 €
muut toim.tuotot	6 065 €	15 560 €	30 475 €

Toimintakulut olivat yhteensä 1 403 696,76 euroa ja ne olivat 114 025,38 euroa edellisvuotta suuremmat. Toimintakuluista suurin erä oli henkilöstökulut, jotka kasvoivat 64 531,94 euroa eli 9,6 prosenttia. Palvelujen ostot pienenivät vuodesta 2024 25 122,82 euroa. Tavaraostot kasvoivat 3 753,85 euroa edellisvuodesta.

	Vuosi 2025	Vuosi 2024	Vuosi 2023
henkilöstökulut	736 360 €	671 829 €	665 036 €
palveluiden ostot	279 434 €	304 558 €	263 686 €
vuokratulot	27 015 €	28 164 €	28 112 €
ostot	189 506 €	185 753 €	205 539 €
annetut avustukset	37 979 €	66 843 €	41 345 €
muut toim.kulut	133 399 €	32 524 €	45 041 €

Kirkollisverot ovat seurakunnan merkittävin tulonlähde. Kirkollisverojen tuotto oli 1 052 265,73 euroa, mikä on 40 699,25 euroa (4 %) enemmän kuin vuonna 2024. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 65,08 %. Verotuskuluja maksettiin 12 132,17 euroa.

Kirkon keskusrahastomaksuja maksettiin 31 986 euroa ja eläkerahastomaksuja 47 976 euroa – nämä summat kasvoivat 8 286 euroa vuodesta 2024.

Valtionrahoitusta lakisääteisiä yhteiskunnallisia tehtäviä varten saatiin 110 792,76 euroa.

Rahoitustuottoja saatiin 21 654,93 euroa, mikä on 2 981,57 euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Rahoitusomaisuuden arvonalentumisia kirjattiin 3 178,76 euroa ja korokokuluja oli 22,64 euroa.

Vuosikatetta kertyi 117 899,72 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 128 608,81 euroa.

Seurakunnan rahavarat kasvoivat 78 830,95 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 1 026 065,55 euroa.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa

Hankasalmen seurakunnan tuotoissa, lukuun ottamatta metsätalouden tuloja ja valtion rahoitusta, ei tapahtunut kuluneena vuonna olennaisia muutoksia. Seurakunnan toiminta toteutui suunnitellusti eikä sitä ollut taloudellisin perustein tarvetta vielä sopeuttaa. Kirkollisveroprosenttia oli 1,95 %.

Hankasalmen seurakunnan verotulojen kehitys on viimeisin vuosien ajan ollut varsin tasaista. Verotulot ovat hivenen kasvaneet vuosittain lähinnä verolakien muutosten takia. Verotulojen kasvu tulee tasaantumaan vuoteen 2030 mennessä. Kun inflaation ja palkkaratkaisujen vaikutukset huomioidaan, verotulot ovat reaalisesti pysyneet lähes samana.

Tiedot euromääräisestä verotulokehityksestä esitetään kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus.

Hankasalmen seurakunnan saama valtion rahoitus nousi 16 586,76 euroa ollen 110 792,76 euroa siitäkkin huolimatta, että kirkon saamaan valtion rahoitukseen tehtiin merkittävä 19,6 milj. euron pysyvä leikkaus vuodesta 2025 alkaen. Vaikka valtion rahoituksen määrä nousikin, hautaustoimen maksuja jouduttiin hivenen korottamaan, jotta hautaustoimen kulut saadaan laskennallisesti katettua valtion rahoituksella ja hautaustoimen maksuilla.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa

Kriisiytyvän seurakunnan mittareista Hankasalmen seurakunnassa ei toteutunut mitään.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2025	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta 2. Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat 3. Hallintomenettelyn puutteellisuudet	ei vakavia ongelmia eikä puutteita	
Seurakunnan toimintaorganisaatio 1. Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit 2. Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä 3. Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	perustehtävät pysytytty hoitamaan jäsenmäärä laskenut 12,4 % 5 vuoden aikana ja on nyt 3236 toimintakulttuuri pysyy mukana ajan hengessä	
Johtaminen seurakunnassa 1. Johtamisen heikkoudet 2. Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat 3. Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin 3. Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	kirkkoherran virkaa hoidettu sijaisjärjestelyin usean vuoden ajan 1.6.2025 asti ja tämä on vääjäämättä näkynyt tulevaisuuden suunnittelussa on osallistuttu yhteisiin koulutuksiin ja tapahtumiin	toiminta normalisoituu vakinaisen kirkkoherran aloitettua virassaan
Seurakunnan henkilöstö 1. Henkilöstön määrä	12 henkilöä joista kaikki vakituisia	
Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	TP 2025	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio

1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 52 462,66 euroa ylijäämäinen.	Ei tarvetta toimenpiteille.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä -luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 186 010,07 euroa.	Ei tarvetta toimenpiteille
1. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 250 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.
1. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on pysynyt samalla tasolla.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista pysyy samana.

2 Hallinto

Hankasalmen seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:

Kirkkovaltuusto

Tilintarkastaja

Kirkkoneuvosto

HALLINTOELINTEN JÄSENET 2023–2026

Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2025-2026 on valittu Markku Laitinen ja varapuheenjohtajaksi Antero Manninen. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Laitinen Markku, pj	5/5
Manninen Antero, varapj	5/5
Gyldén Rauni	5/5
Hyvärinen Raimo	5/5
Hyvönen Teija	5/5
Häkkinen Pekka	5/5
Jormakka Erkki	5/5
Karjalainen Salme	4/5
Kärkkäinen Marjaana	4/5
Mäkinen Ilpo	5/5
Oksanen Katriina	5/5
Pietiäinen Tarja	5/5
Pöyhönen Esko	4/5
Rossi Pekka	5/5
Skantz Pirjo	3/5
Mustonen Inkeri, varajäsen	3/5
Heinonen Pirjo, varajäsen	2/5
Muut osallistujat	
Ojala Seppo, vt. kirkkoherra 31.5.2025 asti	2/3
Suvi-Orvokki Kunnasto kirkkoherra 1.6.2025 alk.	2/2
Pitkänen Tiina, talouspäällikkö, sihteeri	5/5

Lisäksi kirkkoherran vaalin valmistelija, Harri Romar, oli paikalla yhdessä kokouksessa.

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt viidessä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asiat, joita olivat seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen sekä vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroprosentiksi 1,95 vuodeksi 2026. Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2026–2027 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin.

Yksi vuoden 2025 kirkkovaltuuston tärkeimmistä päätöksistä oli (25.2.2025) kirkkoherran valinta, jolloin kirkkoherraksi valittiin Suvi-Orvokki Kunnasto. Lisäksi kirkkovaltuusto valitsi kirkkoneuvoston jäsenet vuosiksi 2025-2026 sekä kirkkovaltuuston puheenjohtajiston vuosiksi 2025-2026.

Muita kirkkovaltuuston päätöksiä:

- vahvisti seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeen
- vahvisti hautapaikkamaksut ja hautaoikeuden hallinta-ajan jatkamisesta perittävät maksu
- hyväksyi sopimusmuutoksen Kuopion aluekeskusrekisterin kanssa
- hyväksyi kokouspalkkiot vuodelle 2026
- hyväksyi vuoden 2025 talousarvion muutokset sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028

Aloitteet 2025

Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita.

Kirkkoneuvosto 2025-2026

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä.

Virkamiehet esittelevät kirkkoneuvostolle neuvoston kokouksessa käsiteltävät asiat.

Vuosiksi 2025-2026 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Ojala Seppo, vt.kirkkoherra, pj 31.5.2025 asti	2/4
Kunnasto Suvi-Orvokki, kirkkoherra 1.6.2025 alkaen	5/5
Mäkinen Ilpo, varapj	9/9
Gyldén Rauni	6/9
Häkkinen Pekka	5/9
Kärkkäinen Marjaana	9/9
Pietiläinen Tarja	9/9
Pöyhönen Esko	8/9
Karjalainen Salme, varaj.	2/9
Heinonen Pirjo, varaj.	4/9
Jormakka Erkki, varaj.	1/9

Muut osallistujat:

Laitinen Markku, kirkkovaltuuston pj	8/9
Manninen Antero, kirkkovaltuuston varapj.	9/9
Pitkänen Tiina, talouspäällikkö, sihteeri	9/9

Lisäksi kirkkoherran vaalin valmistelija, Harri Romar, oli paikalla yhdessä kokouksessa.

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2024, veroprosentti vuodeksi 2026, talousarvio vuodeksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2026-2028) sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta. Lisäksi kirkkoneuvosto haastatteli kirkkoherran virkaa hakeneet Suvi-Orvokki Kunnaston ja Pirkko Hännisen.

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

- valitsi määräaikaseksi diakoniksi Tero Huvin ajalle 1.3.-31.8.2025
- valitsi kirkkoneuvoston sihteeriksi talouspäällikön vuosille 2025-2026
- valmisteli kirkkoherran vaalit kirkkovaltuustolle
- julisti diakonin viran auki ja valitsi diakoniksi Kari Mouhun 1.9.2025 alkaen
- päätti seurakunnan rahavarojen sijoittamisesta
- julisti seurakuntapastorin viran auki ja valitsi seurakuntapastoriksi Pirjo Parviaisen 1.9.2025 alkaen
- laati ohjeen Helena Valkosen testamenttirahastosta myönnettäviin avustuksiin
- vahvisti hautauksen yhteydessä perittävät maksut, haudanhoitorahaston maksut sekä mm. kiinteistöstä perittävät vuokrat

Ohjausryhmien jäsenet vuosiksi 2023 – 2026:

Lähetystyön ja kirpputorityön ohjausryhmä

Jäntti Leena	Manninen Sirkka
Kärkkäinen Marjaana	Valkonen Reino
Virtanen Leena	Tuukkanen Kirsi
Vilhunen Sisko	Heinonen Pirjo
Skantz Pirjo	Oksanen Katriina
Fleminch Tero, työnantajan edustaja	

Kokoontui vuoden aikana 3 kertaa

Diakoniatyön ohjausryhmä

Kytölä Marja-Leena	Heinonen Pirjo
Kärkkäinen Marjaana	Manninen Susanna
Korhonen Yrjö	Matilainen Pirkko
Tero Huvi, työnantajan edustaja 31.8.2025 asti	
Kari Mouhu 1.9.2025 alkaen	

Kokoontui vuoden aikana 3 kertaa.

Lapsi- ja perhetyön ohjausryhmä

ei kokoontunut vuonna 2025

Ystävyyssseurakuntatyön ohjausryhmä

Talasniemi Ulla	Nisu Maarit
Hänninen Ritva	Ihalainen Lea
Korhonen Pentti	Matilainen Pirkko
Fleminch Tero, työnantajan edustaja	

Kokoontui vuoden aikana 3 kertaa.

Niemisjärven seurakuntakodin ohjausryhmä

Autio Irma	Janhonen Raija
Janhonen Tapio	Joutsen Salla
Makkonen Jorma	Oksanen Riitta
Pöyhönen Varpu	Varis Eija
Työnantajan edustaja on kirkkoherra	

Talous -ja kiinteistötyöryhmä

Häkkinen Pekka, pj	Laitinen Markku
Manninen Antero	Mäkinen Ilpo
Pietiläinen Tarja	Pöyhönen Esko
Jormakka Erkki	kirkkoherra
talouspäällikkö	

Kokoontui vuoden aikana 4 kertaa.

Ympäristötyöryhmä

Liisa Kokko, ympäristövastaava	Teemu Närhi
Happonen Helka	Tero Fleminch
Pitkänen Tiina	Ulla-Maija Ikonen
Gyldén Rauni	Laitinen Markku
Manninen Antero	Pietiläinen Tarja
Kärkkäinen Marjaana	kirkkoherra

Ympäristötyöryhmä ei kokoontunut vuonna 2025

Tilintarkastusyhteisö 2023-2026

Tilintarkastusyhteisö Itä-Suomen Tilintarkastus Oy, päävastuullinen tilintarkastaja HT, JHT, KTM Timo Nuutinen

3 Henkilöstö

Hankasalmen seurakunnassa työskenteli 31.12.2025 yhteensä 12 henkilöä, jotka kaikki ovat vakituudessa ja kokoaikaisessa palvelussuhteessa. Henkilöstöstä naisia oli 9 ja miehiä 3.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2025
Seurakuntapapisto	2
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	1
Varhaiskasvatuksen työntekijät	1
Ravitsemus ja kiinteistötyöntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2
Hautausmaatyöntekijät	1
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	1
Yhteensä	12

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön keski-ikä on 55 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kirkkoherran virkaa on hoidettu usean vuoden sijaisjärjestelyin ja vuonna 2025 valittiin kirkkoherran virkaan seurakuntapastorimme Suvi-Orvokki Kunnasto.

Seurakuntapastoriksi valittiin Pirjo Parviainen ja diakoniksi Kari Mouhu, jotka aloittivat viroissaan 1.9.2025.

Henkilöstökulut

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Palkat ja palkkiot	-612 941,84	-562 691,29	-541 644,08
Eläkekulut	-116 007,98	-103 452,65	-110 534,86
Muut henkilösivukulut	-20 327,52	-10 519,90	-16 253,13
Saadut henkilöstökorvaukset	12 916,46	4 834,82	3 395,54
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-0,03	0,05	0,20
YHTEENSÄ	-736 360,91	-671 828,97	-665 036,33
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-17 587,14	-12 522,22	-13 415,47
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-2 983,20	-6 125,89	-7 484,99
Työterveyshuolto	-13 048,73	-7 480,77	-7 404,87
YHTEENSÄ	-33 619,07	-26 128,88	-28 305,33

Henkilöstön koulutus

Henkilöstö osallistui koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Työterveys Mehiläisen kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2029 loppuun.

Sairauspoissaolojen määrä on viime vuosina ollut kasvava.

Työhyvinvointi

Henkilökunnalle ei järjestetty varsinaista työhyvinvointipäivää, mutta yksi virkistyspäivä vietettiin Mikkelissä tutustuen Sodan ja rauhankeskus Muistiin.

Henkilöstölle ei ole käytössä tyhy-seteleitä.

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

Tilivuosi	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2025	69,98
2024	66,41
2023	69,35

Henkilöstökulut ovat kasvaneet 64 531,94 euroa vuodesta 2024 vuoteen 2025 ja henkilöstökulujen osuus verotuloista on kasvanut samana ajanjaksona 3,57 prosenttia.

Kaikki lakisääteiset tiedot henkilöstöstä on annettu tässä kohdassa. Erillistä henkilöstökertomusta ei ole laadittu, koska Hankasalmen seurakunnan henkilöstömäärä on alle 20.

4 Ympäristö

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan. Olemme sitoutuneet Kirkon energia- ja ilmastostrategiaan, jonka tavoitteena on, että kirkko on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä ja öljytön jo vuonna 2025. Seurakuntamme on ollut öljytön jo vuodesta 2014 alkaen, jolloin viimeisimpään öljylämpökohteeseemme muutettiin kaukolämpöön. Seurakunnalla ei ole ympäristödiplomia.

Seurakunnassamme on kirkkovaltuuston hyväksymä metsäsuunnitelma vuosille 2018-2027 (metsälaki, 1093/1996), jonka mukaisesti hoidamme metsiämme. Periaatteemme on, että hoidamme metsiämme kestävästi eli hoidamme metsiä ja metsämaita niin, että niiden monimuotoisuus, tuottavuus, uusiutumiskyky ja elinvoimaisuus säilyy emmekä aiheuta vahinkoa muille ekosysteemeille. Haluamme turvata tuleville sukupolville yhtä hyvät tai paremmat toimintamahdollisuudet kuin nykyisillä sukupolvilla on.

Seurakunnan jokapäiväisessä työssä pyrimme ottamaan ympäristön huomioon arkisia valintoja tehdessämme. Seurakunnassa on siirrytty paperittomaan toimintaan kaikessa toiminnassa, missä se on mahdollista. Dokumentteja käsitellään ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Jos dokumentteja joudutaan tulostamaan, ne tulostetaan mahdollisuuksien mukaan kaksipuolisina. Käytettyjä kirjekuoria hyödynnetään sisäisissä postituksissa ja toimistossa käytetään ylijääviä papereita. Kirkkoherra käyttää jumalanpalveluksissa ja toimituksissa padia (tabletti/taulutietokone), joka säästää erittäin suuren määrän paperia.

Pyrimme vähentämään yksittäispakattujen tuotteiden käyttöä ja jätteen syntymistä. Syntyvät jätteet lajitellaan.

Henkilökuntamme hyödyntää julkista liikennettä pidemmällä työmatkoillaan.

Lapsi- ja nuorisotoiminnassa panostamme ympäristökasvatukseen yhtenä osana kaikkea toimintaa. Kerromme kierrättämisen tärkeydestä ja käytämme mahdollisuuksien mukaan askarteluissa kierrätysmateriaaleja ja luonnosta kerättyjä materiaaleja. Liikumme lasten ja nuorten kanssa luonnossa ja kerromme, kuinka luonnossa tulee toimia. Leireille ja muihin tapahtumiin järjestämme yhteiskuljetuksen.

Diakoniatyössä on jaossa ajoittain pieniä määriä lahjotettuna saatuja astioita, leluja ja muita tarve-esineitä. Diakoniatyössä voidaan hyödyntää myös lähetystyön kirpputorille saatuja lahjoituksia.

5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hankasalmen seurakunnan taloudellisen tilanteen arvioidaan heikkenevän hivenen seuraavan viiden vuoden aikana. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti kasvavan 2030 vuoteen asti, mutta vastaavasti myös kulurakenne on kasvava. Seurakunnan jäsenmäärän ennustetaan alenevan vuoteen 2040 mennessä (vuodesta 2024) 34,9 prosenttia.

Jäsenennuste seuraavan 10 vuoden aikana

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2024, henk.	Muutos vuodesta 2024 %
2025	3236	-97	-2,9
2026	3160	-173	-5,5
2027	3075	-273	-8,1
2028	2989	-351	-10,5
2029	2906	-437	-13,1
2030	2826	-517	-15,5
2031	2743	-600	-17,9
2032	2669	-677	-20,2
2033	2597	-746	-22,3
2034	2529	-819	-24,5
2035	2466	-889	-26,5
2040	2185	-1169	-34,9

Lähde: kirkkohallitus/kirkon tilastot/jäsentilastot

Hankasalmen seurakunnan tuloperustaan on lähivuosina odotettavissa muutoksia lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien rahoitus pohjan osalta. Miten valtion rahoituksen määrä kehittyy, kun siirrytään soveltamaan kokonaan uusia jakoperusteita vuonna 2027 ja kun valtion rahoitusta kirkolle leikataan edelleen, jää nähtäväksi.

Seurakunnan kiinteistöstrategia tulee päivittää ja tätä tehtävää varten on perustettu kiinteistöstrategia työryhmä vuonna 2025.

Seurakunnassa tulee tarkoin miettiä, mitä kiinteistöjä tarvitsemme toiminnan kannalta ja voidaanko jostain kiinteistöistä luopua.

Kiinteistöihin kohdistuu suuri korjausvelka ja joidenkin toimintojen kannalta on ehkä järkevämpää siirtyä vuokratiloihin.

Talous- ja kiinteistötyöryhmä on ollut aktiivinen vuonna 2025 sama jatkuu myös tulevana vuonna.

Säästöjen saaminen henkilöstökuluja vähentämällä on mahdollista tulevien vuosien eläköitymisten johdosta mutta se täytyy tehdä kuitenkin niin että lakisääteiset tehtävät tulee hoidettua. Kiinteistöjen ylläpito ja niiden kulttuuriperinnön vaaliminen vaativat ammattiosaamista, jota pienessä seurakunnassa ei ole.

Seurakunta pärjää itsenäisenä seurakuntana vielä 2030-luvun alkupuolelle asti, mutta on hyvä alkaa miettimään, miten lakisääteiset toiminnat turvataan myös siitä eteenpäin.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hankasalmen seurakunnan kirkkovaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeet 26.6.2025 mihin sisältyy myös riskien hallinta.

Strategiset riskit

Epävakaa maailmantilanne vaikuttaa ja tulee vaikuttamaan Suomen geopoliittiseen asemaan.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisia riskejä ovat muun muassa henkilöstön osaaminen, saatavuus sekä sitoutuminen, tietojärjestelmien toimivuus, tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät riskit, valtiovallan toimet ja lainsäädännön muutokset, kunnan väestörakenne ja puukirkkojen paloturvallisuus.

Digitalisaation eteneminen kiihtyy, mikä edellyttää tietosuojan ja -turvaan liittyvien asioiden hallinnan ja valvonnan tehostamista.

Taloudelliset riskit

Seurakunnan suurimmaksi taloudelliseksi riskiksi arvioitiin jäsenmäärän aleneminen ja jäsenistön ikärakenne sekä niiden myötä tapahtuva verotulopohjan heikkeneminen.

Mahdollisten laajahkojen kiinteistötarpeiden rahoituksellinen kattaminen ja vuosikatteen riittäminen siihen voi olla tulevaisuudessa haastavaa.

Toinen merkittävä taloudellinen riski liittyy kirkon lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien rahoituspohjan muutoksiin tulevaisuudessa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Seurakunnan kiinteistöihin on päivitetty pelastussuunnitelmat.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Työterveys Mehiläinen. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Uusien henkilöiden perehdyttämiseen panostetaan noudattamalla systemaattista perehdyttämishjelmaa tarkasti.
- Lainat ja sijoitukset: Hankasalmen seurakunnalla ei ole lainaa. Keski-Suomen Osuuspankin kanssa on tehty OP Private asiakkuussopimus sijoitusten hoitamista varten. Sijoitukset on pyritty tekemään niin, että riski on mahdollisimman pieni.
- Tietohallinto ja tietosuojaja -turva: Hankasalmen seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Itä-Suomen IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.
- Hallinto: Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.
- Korruption torjunta: Lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatetaan erityistä varovaisuutta.
- Taloushallinto: Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarat pyritään viemään pankkiin kuukausittain.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Hankasalmen seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Hankasalmen seurakunnalla ei ole meneillään oikeudenkäyntejä eikä riita-asioita.

6 Selvitys sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä organisaation sisäisiä toiminta- ja menettelytapoja, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Hankasalmen seurakunnan kirkkovaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja ohjeet 26.6.2025, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kirkkoneuvosto. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastuualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä.

Hankasalmen seurakunnan erilaiset vastuut on kuvattu hallintosäännössä. Työntekijöiden tehtäväkuvaukset käydään vuosittain kehityskeskustelussa läpi, jotta varmistetaan niiden ajantasaisuus. Henkilöstöä kannustetaan ammattitaidon kehittämiseen.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Kokonaisarviona kirkkoneuvosto toteaa, että Hankasalmen seurakunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat pääosin kohtuullisen hyvällä tasolla. Merkittäviä puutteita ei ole todettu. Aiemmin havaitut pelastussuunnitelmien päivitystarpeet on tunnistettu, suunnitelmat on kuluneena vuonna käyty läpi ja päivitetty tarvittavin osin.

Kehittämistä vaativat keskeisimmät asiat ja toimenpiteet ovat seuraavat:

- toimintaympäristön säännöllinen analysointi toimintatavaksi
- toimintaprosessien jatkuva kehittäminen digitalisaation hyödyntämisen mahdollisuudet huomioiden.
- yhteistyön kehittäminen Kipan kanssa taloushallinnon prosesseissa

Sisäistä valvontaa kehitetään henkilöstön ymmärrystä sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta lisäämällä.

Kipan kanssa taloushallinnon prosessien sujuvuutta ja sisäistä valvontaa parannetaan erityisesti tilinpäätösprosessin osalta. Kipalle toimitetaan jatkossa kaikki seurakunnissa tehdyt tase-erittelyt sekä hyväksytyt tilinpäätös.

7 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Hankasalmen seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista kasvoi vuodesta 2024 noin 6 prosenttia. Vuosikatteen osuus, 91,67 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä ei riittänyt kattamaan poistoja. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	29,87	23,98
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	91,67	55,15
Vuosikate (€/jäsen)	36,43	21,51

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla ($= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - /+ \text{Valmistevarastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat kasvoivat 78 830,95 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 1 026 065,55 euroa.

Rahavarojen riittävyys oli 250 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Hankasalmen seurakunnalla ei ole pitkäaikaista lainaa.

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	117 899,72	
Rahavarojen riittävyys (pv)	250	245
Lainanhoitokate	5 208,58	1 592,21

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$)

Rahavarojen riittävyys, pv (= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$) Rahavaroista vähennetään seurakunnan rahoitusarvopapeihin sekä rahat ja pankkisaamisiin sisältyvät toimeksiantojen varat.

Lainanhoitokate (= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$)

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 3 839 691,96 euroa. Tase kasvoi 99 801,84 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 1 654 048,02 euroa. Ne pienenevät 128 508,81 euroa, rakennusten tasearvo väheni poistojen ansioista 126 608,81 euroa. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 1 053 793,62 euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 1 026 065,55 euroa ja ne kasvoivat 78 830,95 000 eurolla.

Oma pääoma kasvoi 4 874,64 euroa, eli edellisen vuoden ylijäämän verran.

Hankasalmen seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Hankasalmen seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kahden viime vuoden aikana.

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Omavaraisuusaste (%)	92,41	92,57
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	262,03	227,78
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	12,90	14,23
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste, %, (= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaihoitosopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen (= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$)

8 Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous

Hankasalmen seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

9 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Hankasalmen seurakunnan tilikauden tuloksesta ehdotetaan tehtäväksi seuraava tilinpäätössiirto:

Tilikauden tulos on – 10 709,09 euroa

Poistoeron vähennys 63 171,75 euroa

Tilikauden ylijäämä 52 462,66 euroa

Tilikauden ylijäämä esitetään siirrettäväksi yli-/alijäämätilille.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2025 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 186 010,07 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousoosa

Hankasalmen seurakunnan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkien nettosumma (toimintakate 1)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	305 185,00	92 900,00	398 085,00	419 238,23	-21 153,23	105,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 265 204,00	-116 100,00	-1 381 304,00	-1 403 696,76	22 392,76	101,6
Toimintakate 1	-960 019,00	-23 200,00	-983 219,00	-984 458,53	1 239,53	100,1
Toimintatuotot (sisäiset)				316 155,16	-316 155,16	0,0
Toimintakulut (sisäiset)				-316 155,16	316 155,16	0,0
Toimintakate 2	-960 019,00	-23 200,00	-983 219,00	-984 458,53	1 239,53	100,1
Poistot ja arvonalentumiset	-130 663,00		-130 663,00	-128 608,81	-2 054,19	98,4
Laskennalliset erät				-116 582,45	116 582,45	0,0
Sisäiset korkokulut				-24 488,28	24 488,28	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-92 094,17	92 094,17	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-1 090 682,00	-23 200,00	-1 113 882,00	-1 229 649,79	115 767,79	110,4

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	6 600,00		6 600,00	4 900,80	1 699,20	74,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-199 087,00	-9 000,00	-208 087,00	-206 397,51	-1 689,49	99,2
Toimintakate 1	-192 487,00	-9 000,00	-201 487,00	-201 496,71	9,71	100,0
Toimintakulut (sisäiset)				-38 340,88	38 340,88	0,0
Toimintakate 2	-192 487,00	-9 000,00	-201 487,00	-239 837,59	38 350,59	119,0
Laskennalliset erät				222 137,02	-222 137,02	0,0
Sisäiset vyörytyserät				222 137,02	-222 137,02	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-192 487,00	-9 000,00	-201 487,00	-17 700,57	-183 786,43	8,8

Pääluokka hallinto pysyi hyvin talousarviossaan.

Hallinto

-tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Hallintoelimet 101

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto.

Hallintoelinten sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Sitova toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuminen
1. Luottamushenkilöt osallistuvat luottamushenkilökoulutuksiin	Osallistujaluettelo	Ei toteutunut

Taloushallinto, henkilöstö- ja yleishallinto 105 (sis. työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut)

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväaloille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito, hautausmaat ja työterveyspalveluiden järjestäminen.

Seurakunnalla ei ole erillistä henkilöstöhallintoa, vaan se kuuluu taloushallinnolle. Henkilöstöhallinnon tehtävät toteutetaan yhdessä Kirkon palvelukeskuksen kanssa.

Kirkkoherranviraston tehtävänä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen.

Tehtäväalueelle on kirjattu yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käytömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Hallinnon sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Basis-järjestelmän tiedot on ajan tasalla.	Seurakunnan koko kiinteistö-kanta on viety Basis-järjestelmään, tiedot ja niiden luokittelut on tarkastettu.	Vielä on pieniä puutteita
1. Edistämme työhyvinvointia ja työssäjaksamista.	Järjestämme vähintään yhden tyky-päivän	Järjestettiin yksi virkistyspäivä
1. Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin (pl. yli 6 kk kestävä poissaolo).	Sijaisten palkkaaminen	Sijaisia ei palkattu lyhytaikaisiin vapaisiin
1. Työnjako Kipan kanssa on päivitetty.	Työnjaon tarkistaminen	Tarkastettu

Kirkonkirjojenpito 107

Tehtäväalueen tehtävänä on huolehtia seurakunnan jäsenten väestökisterinpittoon liittyvistä tehtävistä. Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pääluokka 2)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta						
Toimintatuotot (ulkoiset)	156 715,00	83 900,00	240 615,00	249 419,87	-8 804,87	103,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-673 784,00	-88 200,00	-761 984,00	-781 562,80	19 578,80	102,6
Toimintakate 1	-517 069,00	-4 300,00	-521 369,00	-532 142,93	10 773,93	102,1
Toimintakulut (sisäiset)				-277 814,28	277 814,28	0,0
Toimintakate 2	-517 069,00	-4 300,00	-521 369,00	-809 957,21	288 588,21	155,4
Laskennalliset erät				-282 163,38	282 163,38	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-282 163,38	282 163,38	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-517 069,00	-4 300,00	-521 369,00	-1 092 120,59	570 751,59	209,5

Toimintatuotot oli 8 804,87 euroa enemmän kuin talousarviossa mikä koostui useasta pienestä tulokohteesta. Toimintakulut olivat 19 578,80 euroa enemmän kuin talousarviossa, josta henkilöstökulujen osuus oli 8 180,23 € ja ostojen 7 173,88 €. Testamenttirahastojen tuotot ja kulut sisältyvät seurakunnalliseen toimintaan.

Seurakunnallinen toiminta

Tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Jumalanpalveluselämä 201

Jumalanpalvelustyön tehtävänä on seurakunnan palveleminen Jumalan sanalla ja sakramenteilla.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Jumalanpalvelukseen osallistuminen mahdollistetaan säännöllisesti myös niille, jotka ovat estyneet tule-masta paikalle.	Jumalanpalvelusten striimaa-minen	Onnistunut hyvin
1. Jokaisen jumalanpal-veluksen toteutuk-sessa on työntekijöi-den lisäksi mukana ai-nakin yksi seurakun-talainen.	Osallistumisten seuranta ja dokumentointi.	toteutunut
1. Kaikki työmuodot osallistuvat jumalan-palveluksen valmiste-luun vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Osallistumisten seuranta ja dokumentointi.	toteutunut

Hautaan siunaaminen 202

Hautaustoimituksia hoidetaan huolellisesti lakien ja ohjeistuksen mukaisesti neuvotel-len ja yhteistyössä omaisten kanssa.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Siunaustoimitukset suunnitellaan omais-ten tahtoa kunnioit-taen	Omaiskeskustelut	Onnistuneet hyvin

Muut kirkolliset toimitukset 203

Kasteiden, avioliittoon vihkimisten, siviiliavioliiton siunaamisten, yksityisen ehtoollisen, ripin ja kodin siunaamisten hoitaminen huolellisesti kirkkolain ja -järjestyksen sekä Kirkollisten toimitusten kirjan ohjeistuksen mukaisesti asianomaisten osapuolten kanssa yhteistyössä.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Toimituskeskusteluihin varataan riittävä aika	Toimituskeskusteluihin varatun ajan seuranta vuoden aikana.	onnistunut hyvin

Aikuistyö 204

Aikuistyötä toteutetaan tukemalla seurakuntalaisia aktiivisina toimijoina ja toimimalla yhteistyössä muiden aikuisten parissa työskentelevien työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Luodaan toiminnan vuosikello käymällä nykyinen toiminta läpi ja miettimällä toimintaa suhteessa toimintaympäristöön.	Vuosikellon laatimisen toteutuminen.	toteutunut

Muut seurakuntatilaisuudet 205

Seurakunnan julkinen toiminta, mikä ei ole jumalanpalvelustoimintaa, mm. kinkarit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Luodaan toiminnan vuosikello	Vuosikellon laatimisen toteutuminen.	toteutunut

Tiedotus ja viestintä 210

Viestinnän tehtävä on vahvistaa Hankasalmen seurakunnan kristillistä, positiivista yhteisökuva. Tämä tapahtuu kehittämällä seurakunnan vuorovaikutteista viestintää eri kanavissa ja luomalla uusia viestintätapoja.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Ilmoitukset paikallis-lehdessä viikoittain	Toteutuuko viikoittainen ilmoittelu.	toteutunut
1. Sosiaalisen median käytön lisääminen	Tilanne verrattuna edelliseen vuoteen.	parantunut entisestään

Musiikki 220

Musiikkityön tehtävänä on tuottaa monipuolista ja tasokasta kirkkomusiikkia messuihin ja muihin seurakunnan tilaisuuksiin, huolehtia lasten ja nuorten kirkkomusiikkikasvatuksesta sekä tarjota seurakuntalaisille mahdollisuus osallistua seurakunnan toimintaan mm. kuoroissa laulamalla. Kanttori tekee yhteistyötä eri työalojen ja muiden musiikillisten toimijoiden kanssa.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Seurakuntalaiset, kuorot ja solistit osallistuvat jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä työntekijöiden kanssa.	Kuinka monessa jumalanpalveluksessa tavoite on toteutunut?	Toteutunut useassa jumalanpalveluksessa
1. Järjestetään vähintään yksi ulkopuolisen toteuttama kirkkokonsertti	Onko järjestetty ?	On toteutunut

Musiikki on kulkenut seurakunnan toiminnassa mukana messuissa, kirkollisissa toimituksissa ja monenlaisissa tilaisuuksissa yhteislauluista hartaushetkiin, toiminnallisiin kerhoihin ja konsertteihin. Kuoroina ovat kokoontuneet kirkkokuoro sekä projekti-kuoro Tähti.

Yhteistyökumppanit, kuorot, toiset seurakunnan työalat ja yksittäiset seurakuntalaiset ovat osallistuneet jumalanpalvelusmusiikin suunnitteluun ja toteutukseen. Eri kohderyhmille on järjestetty säännöllisiä kokoontumisia, joissa musiikki on kulkenut mukana, esim. Soivat päiväkahvit, Kauniit ja rohkeat, käsityöpiiri ja hartaudet palveluiloissa.

Pääsiäisen juhlaan järjestettiin konsertti yhdessä Gospel Covertajien kanssa. Joulukonsertti toteutettiin kunnan kanssa yhteistyönä kansalaisopistojen kuorojen kanssa. Kesäiltamusiiikkisarjaa olivat toteuttamassa useat eri muusikot.

Varhaiskasvatus 231

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue tuottaa kaiken alle kouluikäisille järjestetyn toiminnan. Varhaiskasvatukselle kuuluu myös perheille suunnattu toiminta.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tilaa pyhälle - Keino 1; Kerhoissa eletään kirkkovuoden mukaisesti, eri tavoin toimintaa rakentaen. Hartaudet, hiljaisuus, virret, laulut, sadut, askartelut jne.. - Keino 2; Varhaiskasvatus tuo oman osaa misensa jumalanpalveluselämään. - Keino 3;Pääsiäis- ja joulukirkot perheille ja päiväkodeille.	Toteutetut tilaisuudet ja osallistujamäärät. Tapahtumat pääsääntöisesti tilastoidaan kävijämäärien mukaan.	Vuoden aikana lastenkerhoihin on osallistunut 15 lasta. Kerhoryhmiä on ollut 3. Ne ovat kokoontuneet kerran viikossa. Perhekerhoihin on osallistunut n. 70 eri henkilöä vuoden aikana. Viikoittain osallistujamäärät vaihtelevat pääsääntöisesti n. 30 – 45 välillä. Varhaiskasvatus mukana mm. Mikkelinpäivän messussa. (Henkilökohtainen kutsu ed. Mikkelin päivän jälkeen kastetuille) vauvojen rotinakassien sekä näiden tekijöiden siunaaminen. Osallistujat paikalla 60 ja verkossa 83. Kouluun lähtevien siunaaminen. (Henkilökohtainen kutsu esikoululaisille ja 1.luokan aloittaville) Osallistujia 124. Pääsiäis -ja joulukirkot Asemalla, Niemisjärvellä ja kirkonkylällä. Kaikille avoimia, osallistujina myös 0-2 luokkalaiset, päiväkodit, pph:t ja lasten- ja perhekerhoihin osallistuvat. Kummipäivä. Isovanhempien ja lasten retkipäivä 40 osallistujaa.
1. Mahdollisuuksia osallistumiselle - Keino 1; Toteutamme toimintaamme eri puolilla Hankasalmea, arkena sekä pyhinä ja myös kesän aikana.	Tapahtumat pääsääntöisesti tilastoidaan kävijämäärien mukaan.	Pääsiäisaskartelut; Asemalla 10 osallistujaa. Kirkonkylällä Perhekerhon ja Vanhempien olohuoneen yhteydessä. Joulusaskartelut; Asemalla 22 osallistujaa, Niemisjärvellä 22 osallistujaa. Kirkonkylällä Perhekerhon ja Vanhempien olohuoneen yhteydessä.

- Keino 2; Varhaiskasvatusvierailut osallistuttavat ison määrän lapsia.		Varhaiskasvatusvierailut kunnan päiväkoteihin toimintakaudella kuukausittain. 4-vuotiaiden syntymäpäiväjuhlat – kaikille avoimet, 50 osallistujaa. Perheretki 63 osallistujaa.
1. Turvaamme toimintaedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä. - Keino 1; Eri työalat tukevat ja antavat apua toisilleen viikko-toiminnassa ja tapahtumissa. - Keino 2; Yhteistä suunnittelua seurakunnan työntekijöiden kesken, sekä yhteistyötahojen kesken.	Millaista yhteistyötä on tehty. Keiden kanssa yhteistyötä on tehty.	Kasvatuksen tiimi suunnittelee ja toteuttaa kasvatustyötä yhteistyössä, soveltuvissa osin myös muiden srk:n työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa. Säännöllistä yhteistä toimintaa hyvinvointialueen kanssa ovat mm. vauvatreffit, vanhempien olohuone ja perhekeskuskoordinaattorin teemalliset asiantuntijavierailut seurakunnan perhekerhoissa. Kunnan varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyötä tehdään satunnaisen toiminnan lisäksi vakiintuneina seurakunnan varhaiskasvatusvierailuina päiväkodeissa. Pääsiäis- ja joulukirkot. SPR- mm. pääsiäis- ja jouluskartelut. Hankasalmen kotiseutuyhdistys- mm. yhteisiä satutuokioita.

Seurakunnan kerhoissa elämme ja toteutamme toimintaa kirkkovuoden mukaisesti. Pyhää koetaan kohtaamisissa, tilaisuuksiin liittyvissä hartauksissa Raamatunkertomuksien, rukouksen, virsien, leikkien, laulujen, askartelujen ja hiljentymisen kautta.

Kasvatuksen tiimi on toteuttanut pääsiäis- ja joulukirkot eri kylillä perheille, päiväkodeille ja pienille koululaisille. Kasvatus on ollut mukana kehittämässä jumalanpalveluselämää ja osallistunut mm. Mikkelinpäivän messuun, 1. adventin suunnitteluun.

Seurakunnan kerhot, tapahtumat ja retket järjestetään perheiden olemassa oleviin tarpeisiin mahdollisimman hyvin vastaten. Järjestämme päiväkotivierailuja ja mm. pääsiäis- ja joulukirkkoja päiväkodeille ja kouluille heidän omilla alueillaan, jotta osallistuttaisimme laajasti hankasalmelaisia lapsia toimintaamme.

Hankasalmen kunnan alueella perhepalveluita perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään tiiviissä yhteistyössä kunnan eri palveluiden, hyvinvointialueen perhekeskukseen, seurakunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintaa perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä yhdistäen toimijoiden erilaisia resursseja liittyen mm. asiantuntijuuteen, työpanokseen, tilojen käyttöön ja taloudellisiin resursseihin.

Säännöllistä yhteistä toimintaa hyvinvointialueen kanssa ovat mm. vauvatreffit, vanhempien olohuone ja perhekeskuskoordinaattorin teemalliset asiantuntijavierailut seurakunnan perhekerhossa. Kunnan varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyötä tehdään satunnaisen toiminnan lisäksi vakiintuneina seurakunnan varhaiskasvatusvierailuina päiväkodeissa. Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa toiminta on myös vakiintunutta, tavoitteena on yhteistyössä kehittää toimintaa kunnan eri alueilla.

Seurakunnan sisällä toimintoja on suunniteltu ja yhdistetty eri ”työalojen” kesken.

Seurakuntalaisten osallisuutta on suunnitelmallisesti kehitetty ja tuotu heidän toimintaansa mukaan mm. jumalanpalveluselämään.

Rippikoulu 235

Rippikoulun perustehtävänä on antaa rippikoulun kokonaissuunnitelman mukaisesti kasteopetusta seurakunnassa. Siinä rippikoulutyö liittyy seurakunnan yleiseen tavoitteeseen, jossa sen tehtävänä on ohjata kristilliseen uskoon ja kasvuun.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tilaa pyhälle	Rippikoulujen monipuolinen jumalanpalveluselämä. Isostoiminnassa olevien nuorten linkittäminen myös seurakunnan jumalanpalveluselämään leirien hartauselämään.	Rippikoulussa on osallistuttu seurakunnan jumalanpalveluselämään olemalla toiminnassa mukana messuissa. Lisäksi leirillä on vietetty päivittäin jumalanpalvelus yhdessä se tehden.
2. Mahdollisuuksia osallistumiselle	Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen rippikoulun eri vaiheissa. Rippikouluvaihtoehtojen monipuolinen tarjoaminen (leiri ja päiväkoulu)	Nuorilla on mahdollisuus kertoa palautetta ja toiveita rippikouluun liittyen. Tarjolla ollut kaksi leiriä ja yksi päivärippikoulu.
3. Turvaamme toimintanedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä	Kaikki työntekijät ovat jollakin tavoin toteuttamassa rippikoulua, mutta mahdollistetaan myös kausityöntekijöiden käyttö.	Rippikoulujen osalta on todettu, että leiriripareilla toimii parhaiten yksi tiimi, joka mahdollistaa suunnittelun tehokkuuden. Kausityöntekijöitä on ollut vain yövalvontatehtävissä.

Nuorisotyö 236

Nuorisotyön tehtäväalue järjestää kaiken kouluikäisten lasten ja nuorten toiminnan. Nuorisotyötä on varhaisnuorisotyö, nuorisotyö, erityisnuorisotyö, partio, muu lapsi- ja nuorisotyö sekä koulu- ja oppilaitustyö. Koulu- ja oppilaitustyötä ovat mm. päivän-avaukset, kouluvierailut, leirikoulutoiminta ja kerhotoiminta yhteistyössä koulun kanssa.

Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten hengellistä kasvua ja seurakuntayhteyden vahvistumista, mikä tapahtuu kohtaamisen, osallistamisen ja sitouttamisen keinoin nuorten erilaiset elämäntilanteet huomioiden.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tilaa pyhälle	Mukana olo jumalanpalvelusten toteuttamisessa	
2. Mahdollisuuksia osallistumiselle	Perustetaan nuorten vaikuttajaryhmä Lapsilta ja nuorilta saatu palaute	Nuorten vaikuttajaryhmää ei ole saatu kasaan. Lapsilta ja nuorilta saatu palaute muokkaa toimintaa vuosittain kerhoja suunniteltaessa.
3. Turvaamme toimintaedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä	Eri työalat tukevat toisiaan Tapahtumat kalenteroidaan	Kerhoja pidetty yhteistyössä perhetoiminnanohjaajan ja kuuhankaveden koulun kanssa. Tapahtumat on kalenteroitu ja niitä koordinoidaan työntekijöiden kesken suunnittelu-päivissä ja työkokouksissa.

Diakonia 241

Diakonia on hengellisen, henkisen ja taloudellisen avun antamista apua tarvitseville ja sitä hakeville. Diakonian keinoin lievitetään kärsimystä ja inhimillistä hätää sekä välitetään Jumalan rakkautta.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Ovet auki ulospäin.	Kotikäyntityö, vastaanotto-työ. Taloudelliset avustukset	Kotikäynnit toteutuivat ennalta sovittujen aikojen mukaisesti. Vastaanotolla kävi asiakkaita hakemassa taloudellista tukea ja keskustelemassa omista mieltä askarruttavissa asioissa. ohjausta ja neuvontaa annettiin jokaisella vastaanottokäynnillä

		sekä kotikäynneillä. Taloudellista apua jaettiin tarpeen mukaan taloudellisten tilanteiden selvitysten pohjalta.
2. Ovet auki yhteistyölle	Osallistuminen Polku-hankkeeseen, jossa luodaan konkreettiset suuntaviivat eri-ikäisten seurakuntalaisten kohtaamiseen	Polku hanke ei toteutunut
3. Ovet auki seurakuntaan päin	Eri työalat tukevat ja antavat apua toisilleen	Työalojen yhteistyötä ja rajapintoja hälvennettiin hyvin. Yhteistyön henki lisääntyi vuonna 2025 ja työalojen keskinäinen yhteistyö moniaistui.

Perheneuvonta 242

Hankasalmen seurakunnalla on yhteistyösopimus Jyväskylän seurakunnan kanssa perheneuvonnasta. Toimintaa pyörittää Jyväskylän seurakunnan perheasian neuvottelukeskus ja se laskuttaa palvelusta sopimusseurakuntia.

Seurakunnan tehtävänä on tiedottaa kuntalaisia mahdollisuudesta käyttää Jyväskylän seurakunnan perheasian neuvottelukeskuksen palveluita.

Sairaalasielunhoito 243

Seurakunnalla on sopimus Jyväskylän seurakunnan kanssa myös sairaalasielunhoidosta, joka vastaa toiminnasta siitä sopimuksen tehneiden seurakuntien puolesta. Sairaalapastoreiden tehtäviin kuluvat mm. sielunhoitokeskustelut, rukoushetket, hartaudet sekä omaisten tukeminen läheistensä vaikeassa elämäntilanteessa.

Sielunhoito 255

Sielunhoidon tavoitteena on kohdata ihminen esimerkiksi keskustelun, rukouksen ja musiikin kautta henkilön toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Varataan tarpeeksi aikaa sielunhoitokeskusteluihin ja tunnistetaan se tärkeänä osana työtä.	Kokemus aikaraamin riittävydestä.	toteutunut

Lähetys 260

Hankasalmen seurakunnan lähetystyön tavoitteena on toimia niin, että kristillinen sanoma tavoittaa ja lähimmäisen rakkaus toteutuu kotiseudullamme sekä kaikkialla maailmassa. Lähetystyön visiona on, että seurakuntalaiset, luottamushenkilöt ja työntekijät edistävät seurakunnan lähetystyötä ja osallistuvat sen toteutumiseen omassa ympäristössään.

Seurakunnalla on Lähetystyön palvelusopimus Suomen Lähetysseuran kanssa, sopimuksen arvo on 13 240 €/vuosi ja tämä katetaan verovaroista. Piispainkokous on suositellut, että seurakunnat käyttäisivät verovaroista 3 % lähetystyöhön, Hankasalmella tämä osuus olisi noin 31 500 €.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Lähetyskasvatuksen kehittäminen	Toiminta yhdessä työalojen ja yhteiskumppanien kanssa, toiminnan määrä ja sisältö.	Järjestimme yhdessä lähetyslounaan
2. Vähintään yhden lähetystyöntekijän vierailu vuosittain	Onko vierailu toteutunut	Tansanian lähettimme Katri Niiranen-Kilasi vieraili seurakunnassa maaliskuussa

Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta 270

Seurakuntamme ystävyysseurakunta on Häädemeeste Virossa.

Elokuussa seurakunta järjesti matkan Viroon jossa tutustuttiin Häädemeesten seurakuntaan ja Viron ev.lut.kirkon lähetystyöhön Tallinnassa. Osallistujia matkalla oli reilut 40.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Vierailut puolin tai toisin	Toteutuneet vierailut.	Hankasalmelta matkattiin Häädemeesteen

Muu seurakuntatyö 290, lähetyksen kirpputori

Tälle työalalle kirjataan seurakunnan kirpputorin toiminta jota pyöritetään vapaaehtoisvoimin. Toiminnasta vastaa lähetyssihteeri. Kirpputorin tuotto jaetaan kokonaisuudessaan eri lähetysjärjestöille.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Rekrytoidaan uusia vapaaehtoisia	Rekrytoinnin onnistuminen	Muutamia uusia vapaaehtoisia liittyi joukkoon mutta kokonaismäärä pysyi lähes ennallaan
2. Virkistys/koulutuspäivän järjestäminen	Onko järjestetty	Järjestettiin 1 virkistyspäivä kirppiksen vapaaehtoisille

Pitopalvelu 1012900010

Pitopalvelu järjestää ulkopuolisten tilaamia tarjoiluja mm. muistotilaisuuksiin.

HAUTAUSTOIMI (pääluokka 4)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	38 000,00	9 000,00	47 000,00	50 592,05	-3 592,05	107,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-117 202,00	-8 400,00	-125 602,00	-137 276,11	11 674,11	109,3
Toimintakate 1	-79 202,00	600,00	-78 602,00	-86 684,06	8 082,06	110,3
Toimintakate 2	-79 202,00	600,00	-78 602,00	-86 684,06	8 082,06	110,3
Poistot ja arvonalentumiset	-10 079,00		-10 079,00	-10 080,18	1,18	100,0
Laskennalliset erät				-23 995,76	23 995,76	0,0
Sisäiset korkokulut				-1 125,17	1 125,17	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-22 870,59	22 870,59	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-89 281,00	600,00	-88 681,00	-120 760,00	32 079,00	136,2

Hautaustoimi

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilla on valtion niille lailla velvoittama eli lakisääteinen tehtävä ylläpitää hautausmaita ja huolehtia hautaustoimen palveluista. Lakisääteiset palvelut tarjotaan yhdenvertaisesti kaikille ihmisille riippumatta siitä, ovatko he seurakunnan jäseniä vai eivät.

Seurakuntien jäsenten maksamia kirkollisverovarvoja ei tule käyttää hautaustoimen kustannusten kattamiseen. Kirkollisverotulot on käytettävä varsinaisiin seurakunnallisiin tehtäviin kirkkolain (652/2023) 6 luvun 2 §:n mukaisesti.

Hautaustoimen kustannukset tulee kattaa osuudella seurakuntatalouden saamasta valtionrahoituksesta ja hautaustoimen maksutuotoilla.

Valtionrahoitus kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin on sidottu lakiin ja kattoi alun perin (2016) noin 80 % yhteiskunnallisten tehtävien kustannuksista. Rahoitus oli alun perin määrä sitoa indeksiin, mutta indeksikorotusta on useaan otteeseen leikattu. Vuodesta 2025 eteenpäin valtion on tehnyt rahoitukseen 19,6 miljoonan euron pysyväisluontaisen leikkauksen. Hallituksen päätöksen mukaan valtion rahoitusta vähennetään 9,8 miljoonaa euroa vuodessa vuosina 2026 ja 2027.

Kirkolliskokouksen päätös marraskuussa 2024: uudet valtionrahoituksen jakoperusteet seurakuntatalouksille ovat kuolleiden määrä (35 %), haudattujen määrä (35 %) sekä kunnan asukasmäärä (15 %).

Voimaantulo siten, että vuosina 2025 ja 2026 käytetään seurakuntien osuuden jakoperusteena 50 % kunnan asukasmäärä ja 50 % uusia jakoperusteita. Vuodesta 2027 alkaen käytetään pelkästään uusia jakoperusteita.

Vuoden 2025 laskennalliset kulttuuriperintökustannukset olivat 26 706 €. Väestökirjanpidon sisäiset kulut olivat 17 700 €. Näin ollen saadusta valtionrahoituksesta (110 792,76 €) 66 386 € on hautaustoimen osuutta.

Kirkkohallituksen ohjeen mukaan hautaustoimen maksutuotoilla on katettava seurakuntatalouksien hautaustoimen kokonaiskustannuksista puolet.

Hankasalmen seurakunnan hautaustoimen sisäiset kulut olivat 171.351 € ja laskennallinen valtionosuus 66 386 €, joten hautaustoimen kulut olivat 104 965 € valtionrahoituksen jälkeen ja tästä puolet katettava maksutuotoilla eli 52 482 €. Hautaustoimen maksuja perittiin 50 592 € joten hautaustoimen maksut olivat aika lailla kohdillaan.

Hankasalmen seurakunnalla on kolme hautausmaata, joista yksi on aktiivisessa käytössä. Myös vanhalle hautausmaalle (ns. pappilan mutkassa) voidaan haudata, mutta vain olemassa olevaan sukuhautaan. Kolmas hautausmaa on kirkon läheisyydessä mutta sinne ei enää hautauksia suoriteta. Hautaustoimi huolehtii Hankasalmella haudattaviksi tulevien vainajien hautauksesta. Hautaustoimilaki velvoittaa seurakunnan hoitamaan hautausmaansa niiden arvoa vastaavasti ja vainajia kunnioittavasti. Tärkeänä osana toimintaa on jatkuva hautaustoimen ja sen palveluiden kehittäminen, sekä monipuolisten hautausmuotojen ja hautapaikkojen riittävyyden varmistaminen myös tulevaisuudessa.

Tehtäväalueet

Hautausmaahallinto 401

Tälle työalalle kirjataan hautausmaanhallinnosta aiheutuvat kulut.

Hautausmaiden ylläpito 403

Hautausmaan kunnossapitoon ja yleisten alueiden hoitoon liittyvät tehtävät määritellään kirkkojärjestyksen 3 luvun 58 §:n mukaisessa hautausmaan hoitosuunnitelmassa. Niitä ovat mm. hautausmaan puhtaanapito, yleishoitoon kuuluva nurmikon leikkuu, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hauta-alueiden hoito, vaarallisten muistomerkkien valvonta ja ilmoitusprosessi, puuston ja pensasaitojen istutukset ja niiden hoito sekä käytävien hoito ja talvikunnossapito.

Vuonna 2025 luovutettiin 10 uutta hautapaikkaa ja 3 uutta uurnapaikkaa.

Hautaaminen 404

Hautaamiseen liittyviä tehtäviä ovat hautausjärjestelyistä sopiminen, hautauslupien valvonta, haudan luovuttamiseen ja oikeuteen tulla haudatuksi hautaan liittyvät hallintotehtävät, hautakirjanpito, kuolemansyyntä selvittämisestä annetun asetuksen mukaiset ilmoitukset, haudan avaaminen, peittäminen ja peruskunnostus, vainajan siirtäminen seurakunnan tiloissa ja hautausmaalla sekä tuhkan maahan kätkeminen ja sirottelu.

Arkkuhautaus on ollut yleisin hautausmuoto, mutta vuonna 2025 on uurnahautaus lisääntynyt huomattavasti verrattuna aikaisempiin vuosiin.

	2022		2023		2024		2025	
Hautauksia yhteensä	104		80		89		104	
oman srk. jäseniä	73	70 %	55	69 %	57	64 %	66	63 %
muita	31	30 %	25	31 %	32	36 %	38	37 %
arkkuhautaukset	77	74 %	57	71 %	53	60 %	56	54 %
uurnahautaukset	27	26 %	21	28 %	29	32 %	43	41 %
tuhkan sirottelu			2		7	8 %	5	5 %

Paikkakuntalaisia haudatuista oli 79. Suurin osa haudatuista haudataan jo olemassa oleviin hautapaikkoihin.

Vainajasäilytys 406

Hankasalmen seurakunnassa pyritään vaikuttamaan siihen, ettei aika kuolemasta hautaamiseen muodostu liian pitkäksi. Vainajasäilytys on välttämätön hautaamiseen liittyvä palvelu, josta peritään lähellä omakustannushintaa oleva maksu. Kylmäsäilytystilojen kapasiteetti on toistaiseksi riittänyt tarpeeseen nähden hyvin.

Vainajasäilytykseen liittyviä tehtäviä ovat tilojen kunnossapito ja puhtaanapito, kylmälaitteiden toiminnan valvonta, vainajien siirroista sopiminen, vainajakylmiön käytön valvonta, vainajien näyttöjen järjestäminen sekä vainajien säilytystä ja siirtoja koskeva kirjanpito.

KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	103 870,00		103 870,00	114 325,51	-10 455,51	110,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-275 131,00	-10 500,00	-285 631,00	-278 460,34	-7 170,66	97,5
Toimintakate 1	-171 261,00	-10 500,00	-181 761,00	-164 134,83	-17 626,17	90,3
Toimintatuotot (sisäiset)				316 155,16	-316 155,16	0,0
Toimintakate 2	-171 261,00	-10 500,00	-181 761,00	152 020,33	-333 781,33	-83,6
Poistot ja arvonalentumiset	-120 584,00		-120 584,00	-118 528,63	-2 055,37	98,3
Laskennalliset erät				-32 560,33	32 560,33	0,0
Sisäiset korkokulut				-23 363,11	23 363,11	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-9 197,22	9 197,22	0,0
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-291 845,00	-10 500,00	-302 345,00	931,37	-303 276,37	-0,3

Kiinteistötoimi alitti talousarvion 17.626 eurolla. Metsätalouden tuloja oli 11 295 euroa enemmän ja henkilöstökuluja 7 515 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Vuonna 2025 sähkökulut olivat 12 019 euroa vähemmän kuin vuonna 2024.

Kiinteistötoimen tehtävänä on ylläpitää seurakunnan toimitiloja niin, että ne palvelevat seurakuntaelämää parhaalla mahdollisella tavalla. Kiinteistötoimi vastaa uudisrakennus-, perusparannus- ja kunnossapitohankkeiden suunnittelusta, rakentamisesta ja toteuttamisesta sekä kiinteistöjen ylläpidosta.

Kirkko

Kirkkolain mukaan seurakunnalla tulee olla kirkko. Kirkon käytöstä on määräykset kirkkolainsäädännössä. Pääjumalanpalvelukset pidetään kirkossa pääsääntöisesti huhti-joulukuun aikana.

Kirkossa järjestetään myös kirkollisia toimituksia sekä seurakunnan toimintaan läheisesti liittyvää muuta toimintaa. Joitakin ulkopuolisten tahojen järjestämiä tilaisuuksia on myös ollut, mm. konsertteja.

Kirkko on suojeltu kirkkolain nojalla.

Kirkossa on sähkölämmitys.

Siunauskappeli

Siunauskappeli sijaitsee Lepolan hautausmaalla. Lähes kaikki siunaukset toimitetaan kappelissa.

Kappelissa on sähkölämmitys.

Kirkonkylän seurakuntatalo

Seurakuntatalolla on monenlaista toimintaa:

- pääjumalanpalvelukset silloin kun kirkko on suljettu
- päivä- ja perhekerhot, puuhakerho, nuorten puuhapäivät, isostoiminta, kuorosten harjoitukset ym.
- perhejuhlia sekä ulkopuolisten tahojen järjestämää toimintaa

Seurakuntatalossa sijaitsee kanttorin ja kasvatuksen työntekijän työhuoneet sekä lasten ja nuorten kerhotilat.

Seurakuntatalon käyttöaste on hyvä.

Lämmitysmuoto on kaukolämpö.

Niemisjärven seurakuntakoti

Seurakuntakodin käyttö omaan toimintaan on ollut vähäistä. Joitakin ulkopuolisten järjestämiä tilaisuuksia on pidetty.

Yläkerrassa on asunto, joka on vuokrattuna.

Lämmitysmuotona on sähkö, patterit sekä kaksi ilmalämpöpumppua.

Aseman seurakuntakoti

Osakehuoneisto kerrostalossa, kooltaan 197 m². Tiloissa pidetään joitakin omia kerhoja sekä ulkopuolisten järjestämiä tilaisuuksia.

Lämmitysmuotona on kaukolämpö.

Leirikeskus Hännilä

Leirikeskuksessa ei ole ollut juurikaan toimintaa vuoden 2022 jälkeen.

Virastokeskus

Virastokeskuksessa on kirkkoherranvirasto, pappien työhuoneet, diakonin sekä talouspäällikön työtilat sekä arkisto.

Metsätalous

Seurakunnalla on metsätaloussuunnitelma mukaista metsää noin 290 ha. Metsätaloussuunnitelma on vuosille 2018–2027. Metsätaloussuunnitelman mukainen tavoitehakkuu on 1681 m³/ ja toteuma oli 2058 m³/vuosi.

Lisäksi Helena Valkosen testamenttirahastolla on metsää noin 100 ha. Metsätaloussuunnitelma on vuosille 2017–2026. Vuoden 2025 hakkuumäärä oli 2809 m³.

Erillistoimeksiantona hoidettavat testamenttirahastot

Seurakunnalla on kaksi testamenttirahastoa, Maria ja Juhani Jaatisen ja Helena Valkosen testamenttirahastot.

Rahastojen tapahtumat kirjataan aina seurakunnan tuloslaskelmaan luonteensa mukaisille tileille käyttäen rahaston tulosityksikköä. Tuottojen erotus kartuttaa pääomaa ja kulujen erotus katetaan rahaston pääomasta.

Rahastojen tulot ja menot sisältyvät pääluokkaan seurakunnallinen toiminta.

Maria ja Juhani Jaatisen testamenttirahasto

Rahastosta käytetään vuosittain 15 000 euroa seurakunnan diakoniatyö avustuksiin.

	Toteuma 2024	TA 2025	TA muu- tokset 2025	TA yhteensä 2025	Toteuma 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	13 206,69	15 200,00		15 200,00	15 350,71	-150,71	101,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	13 206,69	15 200,00		15 200,00	15 350,71	-150,71	101,0
Toimintakulut	-15 178,35	-15 200,00		-15 200,00	-15 350,71	150,71	101,0
Palvelujen ostot	-66,60	-200,00		-200,00	-69,80	-130,20	34,9

Annetut avustukset	-14 970,75	-15 000,00	-15 000,00	-15 135,91	135,91	100,9
Muut toimintakulut	-141,00			-145,00	145,00	
TOIMINTAKATE	-1 971,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	1 971,66					
Korkotuotot	1 971,66					
VUOSIKATE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
Tilikauden ylijäämä (ali-jäämä)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

Helena Valkosen testamenttirahasto

Testamentti saatiin vuonna 2023 ja testamentin jättäjä oli määritellyt testamenttiin käyttötarkoituksen: lahjoitettu omaisuus käytetään diakoniatyöhön, hankasalmelais-ten vanhusten ja vammaisten hyväksi. Testamentista on perustettu oma testamenttirahasto. Rahaston tuloja vuonna 2025 oli 152 263,90 € metsänmyyntiä. Kuluina mm. osa diakonin palkkauskuluista, metsänhoitokuluja ja kiinteistön ylläpitoon kohdistuvia kuluja. Vuonna 2025 rahastosta oli haettavana 20 000 euroa avustuksia testamentissa määritellyyn toimintaan mutta avustuksia jaetiin vain 349,56 eurolla. Syy tähän oli se, että avustusten jakoperusteille ei ollut selkeää ohjetta joten kirkkoneuvosto teki ja vahvisti ohjeen 15.10.2025. Rahaston varoja on käytetty testamentin mukaisesti.

	1 - 12 /2024	TA 2025	TA muu- tokset 2025	TA yh- teensä 2025	Toteuma 1 - 12 /2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	67 777,27	70 495,00	72 000,00	142 495,00	152 263,90	-9 768,90	106,9
Myyntituotot	110,00						
Metsätalouden tuotot	21 960,00	80 000,00	72 000,00	152 000,00	152 263,90	-263,90	100,2
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	45 607,27	-9 505,00		-9 505,00		-9 505,00	0,0
Muut toimintatuotot	100,00						
Toimintakulut	-69 175,87	-71 995,00	-72 000,00	-143 995,00	-149 388,95	5 393,95	103,7
Henkilöstökulut	-30 229,42	-31 108,00	-4 000,00	-35 108,00	-28 935,70	-6 172,30	82,4
Palvelujen ostot	-15 294,50	-19 077,00		-19 077,00	-15 073,90	-4 003,10	79,0
Aineet ja tarvikkeet	-3 386,94	-1 400,00		-1 400,00	-3 933,77	2 533,77	281,0

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	Toteuma 2024	TA 2025	TA muutokset 2025	TA yhteensä 2025	Toteuma 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	633 792,88	305 185,00	92 900,00	398 085,00	735 393,39	-337 308,39	184,7
Korvaukset	50,00				1 296,00	-1 296,00	
Myyntituotot	40 559,51	34 000,00		34 000,00	34 277,44	-277,44	100,8
Maksutuotot	61 970,40	65 000,00	20 900,00	85 900,00	88 180,62	-2 280,62	102,7
Vuokratuotot	15 104,28	13 870,00		13 870,00	12 460,08	1 409,92	89,8
Metsätalouden tuotot	104 319,55	170 000,00	72 000,00	242 000,00	253 559,33	-11 559,33	104,8
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	60 789,23	6 215,00		6 215,00	20 063,96	-13 848,96	322,8
Tuet ja avustukset	9 941,23	2 600,00		2 600,00	3 335,80	-735,80	128,3
Muut toimintatuotot	16 559,54	13 500,00		13 500,00	6 065,00	7 435,00	44,9
Sisäiset tuotot	324 499,14				316 155,16	-316 155,16	
Toimintakulut	-1 614 170,52	-1 265 204,00	-116 100,00	-1 381 304,00	-1 719 851,92	338 547,92	124,5
Henkilöstökulut	-671 828,97	-699 947,00	-28 400,00	-728 347,00	-736 360,91	8 013,91	101,1
Palkat ja palkkiot	-562 691,29	-567 700,00	-36 000,00	-603 700,00	-612 941,84	9 241,84	101,5
Henkilösivukulut	-113 972,55	-132 247,00		-132 247,00	-136 335,50	4 088,50	103,1
Henkilökulujen oikaisuerät	4 834,87		7 600,00	7 600,00	12 916,43	-5 316,43	170,0
Palvelujen ostot	-304 557,61	-265 527,00	-19 700,00	-285 227,00	-279 434,79	-5 792,21	98,0
Vuokrakulut	-28 164,15	-27 260,00		-27 260,00	-27 015,22	-244,78	99,1
Sisäiset vuokrakulut	-324 499,14				-316 155,16	316 155,16	
Aineet ja tarvikkeet	-185 752,92	-178 835,00	0,00	-178 835,00	-189 506,77	10 671,77	106,0
Ostot tilikauden aikana	-185 752,92	-178 835,00	0,00	-178 835,00	-189 506,77	10 671,77	106,0
Annetut avustukset	-66 843,34	-64 865,00	19 500,00	-45 365,00	-37 979,19	-7 385,81	83,7
Muut toimintakulut	-32 524,39	-28 770,00	-87 500,00	-116 270,00	-133 399,88	17 129,88	114,7
TOIMINTAKATE	-980 377,64	-960 019,00	-23 200,00	-983 219,00	-984 458,53	1 239,53	100,1
Kirkollisverotulot	1 011 566,48	1 000 000,00		1 000 000,00	1 052 265,73	-52 265,73	105,2
Valtionrahoitus	94 206,00	110 793,00		110 793,00	110 792,76	0,24	100,0
Verotuskulut	-12 946,33	-12 247,00		-12 247,00	-12 132,17	-114,83	99,1
Kirkon rahastomaksut	-71 676,00	-80 000,00		-80 000,00	-79 962,00	-38,00	100,0
Toiminta-avustukset	6 265,00		12 925,00	12 925,00	12 925,00	0,00	100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	24 646,45	18 600,00		18 600,00	18 468,93	131,07	99,3
Korkotuotot	24 636,50	18 500,00		18 500,00	21 654,93	-3 154,93	117,1
Muut rahoitustuotot	55,00	100,00		100,00	15,40	84,60	15,4
Sisäiset korkotuotot	30 021,22				24 488,47	-24 488,47	

Arvonalentumiset si- joituksista					-3 178,76	3 178,76	
Korkokulut	-45,05				-22,64	22,64	
Sisäiset korkokulut	-30 021,22				-24 488,47	24 488,47	
VUOSIKATE	71 683,96	77 127,00	-10 275,00	66 852,00	117 899,72	-51 047,72	176,4
Poistot ja arvonalen- tumiset	-129 981,06	-130 663,00		-130 663,00	-128 608,81	-2 054,19	98,4
Suunnitelman mu- kaiset poistot	-129 981,06	-130 663,00		-130 663,00	-128 608,81	-2 054,19	98,4
Sisäiset vyörytyserät	0,00				0,00	0,00	
Erilliskirjanpitoa hoi- detut rahastot	0,00				0,00	-0,00	
Tuotot	62 150,40				61 041,76	-61 041,76	
Kulut	-62 567,56				-59 800,10	59 800,10	
Siirrot rahastosta/ra- hastoon	417,16				-1 241,66	1 241,66	
TILIKAUDEN TULOS	-58 297,10	-53 536,00	-10 275,00	-63 811,00	-10 709,09	-53 101,91	16,8
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	63 171,74	63 170,00		63 170,00	63 171,75	-1,75	100,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 874,64	9 634,00	-10 275,00	-641,00	52 462,66	-53 103,66	-8 184,5

Laskelmassa tulee ottaa huomioon että sisäisiä tuottoja ja kuluja ei ole talousarviossa.

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2025	1,95	1 052 265,73	110 792,76
2024	1,95	1 011 566,48	94 206,00
2023	1,95	958 923,28	94 941,00
2022	1,95	865 855,48	94 644,00
2021	1,95	838 862,57	95 280,00

Kirkollisvero on tarkoitettu varsinaisiin seurakunnallisiin tehtäviin ja valtionrahoitus seurakunnan lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien (hautustoimi, väestökirjanpito ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ylläpito) hoitoon.

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

3 Investointiosan toteutuminen

Investointiosa toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannusarvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Toteuma kuluva menot	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty 31.12.
1006010000 - Tuloslaskelmaosa		-100,00			-100,00	100,00		
1000616 - Op osuusmaksu		-100,00			-100,00	100,00		
Yhteensä		-100,00			-100,00	100,00		100

Investointiosassa näkyy Keski-Suomen Osuuspankin osuusmaksu 100 €

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2024	TA 2025	TA muutokset 2025	TA yhteensä 2025	Toteuma 2025	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	71 683,96	77 127,00	-10 275,00	66 852,00	117 899,72	-51 047,72	176,4
Vuosikate	71 683,96	77 127,00	-10 275,00	66 852,00	117 899,72	-51 047,72	176,4
Investoinnit					-100,00	100,00	
Investointimenot					-100,00	100,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	71 683,96	77 127,00	-10 275,00	66 852,00	117 799,72	-50 947,72	176,2
Muut maksuvalmiuden muutokset	25 321,49				-38 968,77	38 968,77	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 840,13				-29 070,88	29 070,88	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	11 402,60				-13 526,70	13 526,70	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	16 759,02				3 628,81	-3 628,81	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	25 321,49				-38 968,77	38 968,77	
Rahavarojen muutos	97 005,45	77 127,00	-10 275,00	66 852,00	78 830,95	-11 978,95	117,9
Rahavarojen muutos (tase)	97 005,45				78 830,95	-78 830,95	

Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2025	TA-muutos	Muutettu TA 2025	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa	960 019,00	23 200,00	983 219,00	984 458,53	- 1 293,53 0,1 %
Pääluokat					
Hallinto	192 487,00	9 000,00	201 487,00	201 496,71	-9,71 € 0 %
Seurakunnallinen toiminta	515 569,00	4 300,00	519 869,00	535 017,88	-15 148,88 € 2,9 %
Hautaustoimi	80 508,00	600,00	82 908,00	90 990,85	-8 082,85 € 9,7 %
Kiinteistötoimi	234 448,00	10 500,00	244 948,00	225 265,10	19 682,90 € 8 %
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	1 000 000,00			1 052 265,73	52 265,73 € 5,2 %
Valtionrahoitus	110 793,00			110 792,76	0,24 € 0 %
Keskusrahastomaksu	32 000,00			32 986,00	2,00 € 0 %
Eläkerahastomaksu	48 000,00			47 976,00	24,00 € 0 %
Avustukset		12 925,00	12 925,00	12 925,00	0,00 € 0 %

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Toimintatuotot	419 238,23	309 293,74
Korvaukset	1 296,00	50,00
Myyntituotot	34 277,44	40 559,51
Maksutuotot	88 180,62	61 970,40
Vuokratuotot	12 460,08	15 104,28
Metsätalouden tuotot	253 559,33	104 319,55
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	20 063,96	60 789,23
Tuet ja avustukset	3 335,80	9 941,23
Muut toimintatuotot	6 065,00	16 559,54
Toimintakulut	-1 403 696,76	-1 289 671,38
Henkilöstökulut	-736 360,91	-671 828,97
Palkat ja palkkiot	-612 941,84	-562 691,29
Henkilösivukulut	-136 335,50	-113 972,55
Henkilökulujen oikaisuerät	12 916,43	4 834,87
Palvelujen ostot	-279 434,79	-304 557,61
Vuokratulut	-27 015,22	-28 164,15
Aineet ja tarvikkeet	-189 506,77	-185 752,92
Ostot tilikauden aikana	-189 506,77	-185 752,92
Annetut avustukset	-37 979,19	-66 843,34
Muut toimintakulut	-133 399,88	-32 524,39
TOIMINTAKATE	-984 458,53	-980 377,64
Kirkollisverotulot	1 052 265,73	1 011 566,48
Valtionrahoitus	110 792,76	94 206,00
Verotuskulut	-12 132,17	-12 946,33
Kirkon rahastomaksut	-79 962,00	-71 676,00
Toiminta-avustukset	12 925,00	6 265,00
Rahoitustuotot ja -kulut	18 468,93	24 646,45
Korkotuotot	21 654,93	24 636,50
Muut rahoitustuotot	15,40	55,00
Arvonalentumiset sijoituksista	-3 178,76	0,00
Korkokulut	-22,64	-45,05
VUOSIKATE	117 899,72	71 683,96
Poistot ja arvonalentumiset	-128 608,81	-129 981,06
Suunnitelman mukaiset poistot	-128 608,81	-129 981,06

Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	61 041,76	62 150,40
Kulut	-59 800,10	-62 567,56
Siirrot rahastosta/rahastoon	-1 241,66	417,16
TILIKAUDEN TULOS	-10 709,09	-58 297,10
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	63 171,75	63 171,74
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	52 462,66	4 874,64

2 Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella.

Rahoituslaskelma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Tulorahoitus	117 899,72	71 683,96
Vuosikate	117 899,72	71 683,96
Investoinnit	-100,00	
Investointimenot	-100,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	117 799,72	71 683,96
Muut maksuvalmiuden muutokset	-38 968,77	25 321,49
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-29 070,88	-2 840,13
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-13 526,70	11 402,60
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	3 628,81	16 759,02
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-38 968,77	25 321,49
Rahavarojen muutos	78 830,95	97 005,45
Rahavarojen muutos (tase)	78 830,95	97 005,45
	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Rahavarojen muutos	78 830,95	97 005,45
Rahavarat kauden lopussa	1 026 065,55	947 234,60
Rahavarat kauden alussa	947 234,60	850 229,15

3 Tase

Tase

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
VASTAAVAA	3 839 691,96	3 739 890,12
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 654 048,02	1 782 556,83
Aineelliset hyödykkeet	1 600 202,46	1 728 811,27
Maa- ja vesialueet	508 436,75	508 436,75
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	6 508,46	13 451,71
Rakennukset	1 085 257,25	1 206 922,81
Sijoitukset	53 845,56	53 745,56
Osakkeet ja osuudet	41 593,12	41 493,12
Saamiset	12 252,44	12 252,44
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 131 850,32	995 897,32
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	999 906,77	888 891,60
Muut toimeksiantojen varat	131 943,55	107 005,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 053 793,62	961 435,97
Saamiset	27 728,07	14 201,37
Lyhytaikaiset saamiset	27 728,07	14 201,37
Myyntisaamiset	3 626,04	6 248,47
Muut saamiset	23 046,63	0,00
Siirtosaamiset	1 055,40	7 952,90
Rahoitusarvopaperit	289 722,64	208 766,40
Osakkeet ja osuudet	289 722,64	208 766,40
Rahat ja pankkisaamiset	736 342,91	738 468,20
VASTATTAVAA	3 839 691,96	3 739 890,12
OMA PÄÄOMA	2 132 103,12	2 079 640,46
Peruspääoma	1 893 630,39	1 893 630,39
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	186 010,07	181 135,43
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	52 462,66	4 874,64
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	375 471,03	438 642,78
Poistoero	375 471,03	438 642,78
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 126 255,16	1 019 373,04
Lahjoitusrahastojen pääomat	994 085,11	908 754,94
Muut toimeksiantojen pääomat	132 170,05	110 618,10

VIERAS PÄÄOMA	205 862,65	202 233,84
Lyhytaikainen vieras pääoma	205 862,65	202 233,84
Ostovelat	32 496,72	35 969,64
Muut velat	36 631,21	27 113,18
Siirtovelat	136 734,72	139 151,02

4 Konsernitase

Tässä kohdassa seurakunnalla ei ole ilmoitettavaa

III Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätökseen on kirjattu kustannuspaikoittain työntekijöiden kumulatiivinen lomapalkkavelan muutos sivukuluineen 31.12.2025. Velkaan on työntekijöiden ansaitut ja pitämättömät lomat, lomarahat ja säästövapaat niiltä työntekijöiltä, joiden palvelusuhde jatkuu edelleen.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hankasalmen seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

Koronvaihtosopimukset: Ei ole.

Valuuttamääräiset erät: Ei ole.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilikaudet ovat keskenään vertailukelpoisia.

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Kertaluonteisia myyntituloja ei ollut (esim. kiinteistöistä)

Tilikauden puutavaranmyyntitulot olivat poikkeuksellisen suuret ja siksi toimintatuotosten määrä nousi 35 % edellisvuoteen verrattuna. Luottotappioita ei ollut.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 18.10.2022 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan lähemmin kirkkohallituksen ohjeen Käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisien poistojen laskeminen mukaisia suosituspistoajoja.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet – 3 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot – 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa -ja vesialueet – ei poistoja

Hautausmaat – hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 5v, hautaustoimen muut rakennukset: katoremontti 15 v, konehalli 20v, hautaustoimen koneet ja laitteet 5v. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, maa-aineksen vaihto, ei poistoja.

Rakennukset – kirkko 60 v, kirkon ulkomaalaus 30 v, kirkon ullakon kävelysillat 20 v, paloilmaisimen uusinta 5 v, kirkonkylän seurakuntatalo 30 v, Niemisjärven seurakuntatalo 30 v, siunauskappeli 40 v, leirikeskus 25 v, virastokeskus 35 v, viraston lattia-mattojen uusiminen 15 v.

Muut aineelliset hyödykkeet – luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo- ja taide-esineet ei poistoja.

4 Rahoituslaskelman liitetiedot

Hankasalmen seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Arvo ed. vuoden lopussa	Lisäykset Suunnitelman mukaiset poistot	Arvo vuoden lopussa
Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet Yht.		0,00	0,00
Maa- ja vesialueet	508 436,75		508 436,75
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	13 451,71	-6 943,25	6 508,46
Rakennukset	1 206 922,81	-121 665,56	1 085 257,25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00		0,00
Koneet ja kalusto	0,00		0,00
Aineelliset hyödykkeet Yht.	1 728 811,27	-128 608,81	1 600 202,46
Sijoitukset	41 493,12	100,00	41 593,12
Yhteensä	1 770 304,39	100,00	1 641 795,58

Rahoitusarvopaperit, osakkeet ja osuudet 31.12.2025

Asunto Oy Hankasalmen Seurala 21 193,12 €
osakkeet no 7521-8899

Muut osakkeet ja osuudet

Metsäliitto osuuskunta, perusosuudet	18 200,00 €
Metsäliitto osuuskunta, A-lisäosuudet	3 635,00 €
Metsäliitto osuuskunta, Metsä 1-lisäos.	5 403,00 €
Säkinmäen vesiosuuskunta, liittymismaksu	100,00 €
Keski-Suomen Osuuspankki, osuusmaksu	100,00 €

Osakkeet ja rahastot, seurakunta

	Hankinta-arvo	Markkina-arvo 31.12.2025	Erotus
Metsä Board Oyj 220 kpl	983,40	684,64	-298,56
OP Korkotuotto A	100 000,00	105 276,67	5 276,67
OP Private Strategia 25A	40 000,00	41 828,16	1 828,16
OP Varovainen A	100 000,00	108 215,04	8 215,04
OP Tuotto-osuus	40 000,00	40 000,00	

Osakkeet ja rahastot, Jaatisen testamenttirahasto

	Hankinta-arvo	Markkina-arvo 31.12.2025	Erotus
OP Euro A	70 000,00	70 853,28	853,28

Osakkeet ja rahastot, Helena Valkosen testamenttirahasto

	Hankinta-arvo	Markkina-arvo 31.12.2025	Erotus
OP Euro A	60 000,00	62 866,15	2 866,15
OP Kestävä maailma A	60 000,00	61 229,08	1 229,08
OP SOBL Eurooppa	120 000,00	117 120,00	-2 880,00

Taseessa on saamisia hautainhoitorahastolta 23 046,63 € mikä on maksettu vuonna 2026.

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024	Muutos
OMA PÄÄOMA	2 132 103,12	2 079 640,46	52 462,66
Peruspääoma	1 893 630,39	1 893 630,39	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	186 010,07	181 135,43	4 874,64
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	52 462,66	4 874,64	47 588,02

Siirtovelkoihin 136 734,72 € sisältyy 126 911,84 euron lomapalkkavelka.

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 4,8 miljoonaa euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3,5 miljardia euroa.

Seurakunnan palkkasumma	736 361
Koko kirkon palkkasumma	575 287 553
Kirkon eläkevastuu	5 552 000 000
Kirkon eläkerahaston koko	1 964 654 305
Koko kirkon kattamaton eläkevastuu	3 587 345 695
Seurakunnan osuus	4 809 742

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Vakuudet – ei ole

Vuokravastuut

Tuote	voimassa saakka	jäljellä oleva vastuu euroa
Pitney Bowes postimaksukone sop 1.9.2022/60 kk	31.8.2027	900,20 €
StepIt vuokravastuut atk laitteista	31.12.2030	8 224,82 €

Leasing vastuut – ei ole

Seurakuntien väliset yhteistyösopimukset

Seurakunnalla on yhteistyösopimuksia seuraavasti:

- Kuopion aluekeskusrekisteri
- It-Suomen IT-aluekeskus
- Jyväskylän seurakunta; sairaalasielunhoito, perheneuvonta
- Äänekosken seurakunta, kehitysvammayhteistyö

8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Hankasalmen seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

9 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoidettavana on kaikkiaan 644 hoitohautaa.

Hankasalmen seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2025. Hankasalmen seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikaudella 2025.

Suvi-Orvokki Kunnasto, kirkkoherra

Tiina Pitkänen, talouspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallintoa.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahastolla ei ole omaa henkilöstöä, vaan kausityöntekijät hoitavat myös seurakunnan työtehtäviä. Kustannukset jaetaan toteutuneet tuntikirjanpidon mukaisesti. Yhteisiä työntekijöitä on 5 – 7 eri mittaisissa työsuhteissa touko-lokakuun ajan.

Henkilöstökulut

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023
Palkat ja palkkiot	-34 093,98	-32 749,57	-29 767,05
Eläkekulut	-7 030,34	-6 536,37	-6 915,64
Muut henkilösivukulut	-1 047,54	-742,13	-850,48
YHTEENSÄ	-42 171,86	-40 028,07	-37 533,17

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 1 241,66

Tilikauden 2025 ylijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2025 yhteensä 644 kpl. Hoitomuotoina oli ns. koko hoito, mikä pitää sisällään kukkapesän kunnostuksen, kukat ja kastelulannoituksen sekä syksyllä kukkien poiston. Tarjolla on myös kasteluhoito, mikä pitää sisällään pelkän kastelun. Sopimuksen voi tehdä 5 vuodeksi tai "kesä kerrallaan." 5-vuoden voimassa olevia sopimuksia oli 226 ja vuosi kerrallaan sopimuksia 425.

Kesäkukaksi vuodelle 2025 tilattiin tarhabegoniaa, minkä kuivuuden kestävyys on parempi kuin pehmeälehtisillä kukilla.

Kasvukausi 2025 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Taimimateriaali oli tasalaatuista ja kasvuolosuhteet hyvät, myös työntekijät onnistuivat hyvin työssään vaikka varsinkin heinäkuu oli erittäin lämmin ja kuiva.

Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisen ja arvioinnissa.

Ympäristövastuuseen pitää tulevaisuudessa kiinnittää enemmän huomiota. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla kannustaa omaisia laittamaan haudoille monivuotisen kukan.

Hautainhoitorahasto pysyi hyvin vuoden 2025 talousarviossa, tilikauden tulos on 1 241,66 €.

Käyttötalousosa

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	57 000,00	61 041,76	-4 041,76	107,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-57 010,00	-59 800,10	2 790,10	104,9
Toimintakate 1	-10,00	1 241,66	-1 251,66	-12 416,6
Toimintakate 2	-10,00	1 241,66	-1 251,66	-12 416,6
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-10,00	1 241,66	-1 251,66	-12 416,6

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

Tilinpäätöslaskelmat**Hautainhoitorahaston tuloslaskelma**

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Toimintatuotot	61 041,76	60 375,90
Maksutuotot	61 041,76	60 375,90
Toimintakulut	-59 800,10	-62 567,56
Henkilöstökulut	-42 171,86	-40 028,07
Palkat ja palkkiot	-34 093,98	-32 749,57
Henkilösivukulut	-8 077,88	-7 278,50
Palvelujen ostot	-3 263,18	-7 613,67
Vuokrakulut	-4 500,00	-4 500,00
Aineet ja tarvikkeet	-9 865,06	-10 425,82
Ostot tilikauden aikana	-9 865,06	-10 425,82
TOIMINTAKATE	1 241,66	-2 191,66
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	1 774,50
Korkotuotot	0,00	1 774,50
VUOSIKATE	1 241,66	-417,16
TILIKAUDEN TULOS	1 241,66	-417,16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 241,66	-417,16

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Tulorahoitus	1 241,66	-417,16
Vuosikate	1 241,66	-417,16

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 241,66	-417,16
Muut maksuvalmiuden muutokset	23 666,17	-16 781,45
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-30,00	81,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	23 696,17	-16 862,45
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	23 666,17	-16 781,45
Rahavarojen muutos	24 907,83	-17 198,61
Rahavarojen muutos (tase)	24 907,83	-17 198,61
	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Rahavarojen muutos	24 907,83	-17 198,61
Rahavarat kauden lopussa	131 943,55	107 035,72
Rahavarat kauden alussa	107 035,72	124 234,33

Hautainhoitorahaston tase

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
VASTAAVAA	131 943,55	107 005,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	131 943,55	107 005,72
Saamiset	0,00	-30,00
Lyhytaikaiset saamiset	0,00	-30,00
Myyntisaamiset	0,00	-30,00
Rahoitusarvopaperit	80 000,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	80 000,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	51 943,55	107 035,72
VASTATTAVAA	131 943,55	107 005,72
OMA PÄÄOMA	36 841,07	35 599,41
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	35 599,41	36 016,57
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 241,66	-417,16
VIERAS PÄÄOMA	95 102,48	71 406,31
Pitkäaikainen vieras pääoma	52 604,18	47 329,92
Saadut ennakot	52 604,18	47 329,92
Lyhytaikainen vieras pääoma	42 498,30	24 076,39
Saadut ennakot	19 390,84	19 389,94
Ostovelat	60,83	60,80
Muut velat	23 046,63	4 206,33
Siirtovelat	0,00	419,32

Muissa veloissa velka seurakunnalle 23 046,63 €, mikä on maksettu vuonna 2026.

Taseessa pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa (saadut ennakot) pitäisi olla 50 943,94 € ja lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa (saadut ennakot) 21 052,34 €.

Vieraan pääoman loppusumma on kuitenkin oikein.

Rahoitusarvopaperit

	Hankinta-arvo	Markkina-arvo 31.12.2026	Erotus
OP Euro A	40 000,00	40 487,50	487,50
OP Private Strategia 25A	40 000,00	41 828,16	1 828,16

Hautainhoitorahaston liitetiedot

Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2025

Haudanhoitotilanne 31.12.2025		Saadut ennakot /		
Hoitoaika	Hoitovuodet	Kpl- määrä	Jaksotus 2026	Jaksotus v 2027 ja siitä yli 2027 ja yli
5 vuotta	2022-2026	36	3 966,00	0,00
6 vuotta	2022-2027	1	90,44	90,44
5 vuotta	2023-2027	55	6 243,00	6 243,00
5 vuotta	2024-2028	43	4 421,50	8 843,00
5 vuotta	2025-2029	45	5 151,40	15 454,20
5 vuotta	2026-2030	12	1 180,00	5 896,00
5 vuotta	2027-2031	5	0,00	2 555,00
4 vuotta	2027-2030	1	0,00	237,30
5 vuotta	2028-2032	4	0,00	2 650,00
5 vuotta	2029-2033	9	0,00	4 235,00
5 vuotta	2030-2034	4	0,00	2 080,00
5 vuotta	2031-2035	4	0,00	1 610,00

5 vuotta	2036-2040	1	0,00	350,00
5 vuotta	2041-2045	1	0,00	350,00
5 vuotta	2046-2050	1	0,00	350,00
pyöristys- ero				-1,26
Yhteensä		226	21 052,34	50 942,68

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	651	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	59 800,10	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	91,86	euroa
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	660	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	60 627	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	131 943	euroa
Yli-/alikatteisuus	71 316	euroa

IV Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Hankasalmi 25.3.2026

Hankasalmen seurakunnan kirkkoneuvosto

Suvi-Orvokki Kunnasto
kirkkoherra, kirkkoneuvoston pj.

Ilpo Mäkinen
kirkkoneuvoston varapj.

Rauni Gyldén
kirkkoneuvoston jäsen

Pekka Häkkinen
kirkkoneuvoston jäsen

Marjaana Kärkkäinen
kirkkoneuvoston jäsen

Tarja Pietiläinen
kirkkoneuvoston jäsen

Esko Pöyhönen
kirkkoneuvoston jäsen

Tiina Pitkänen
talouspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Hankasalmi . .2026

Itä-Suomen Tilintarkastus Oy, Tilintarkastusyhteisö

Timo Nuutinen, HT, JHT, KHT

V Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista 2025

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Palkkakirjanpito
6. Käyttöomaisuuskirjanpito
7. Tuloslaskelma
8. Tase
9. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitosite	01
AZ	Purku KOM:iin	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatiliosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliihtym	01
AF	Poistokirjaukset	03
AV	MR Diakonia-avustuks	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DA	Asiakastosite	18
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro	Numerosarjan tila	Aukon alku	Aukon loppu
00	90000000	90000702	0		
01	1000000	1001558	0		
14	14000000	14000635	0		
15	15000000	15000894	0		
18	18000000	18000003	0		
19	19000000	19000917	0		
03	3000000	3000023	0		

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.